

2009. évi LXII. törvény

Hatályos: 2017.01.01 - 2017.12.31

2009. évi LXII. törvény

a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításról¹

Az Országgyűlés a károsultak fokozott védelme, a gépjárművel okozott károk következtében a biztosítottakkal szemben támasztott megalapozott kártérítési igények megfelelő mértékű kielégítése, a biztosítási kötelezettség betartásának hatékony ellenőrzése, a biztosítatlanság csökkentése, a fogyasztói érdekek védelme, a biztosítás és a biztosítók iránti bizalom növelése, a piac biztonságos működése érdekében, figyelembe véve az Európai Unió jogszabályait, illetve azt, hogy a biztosítási piac szabályozása elveiben, színvonalában és a piaci résztvevőknek nyújtott biztonságában érje el azt a szintet, amelyet az Európai Unió a tagállamok szabályozásától megkövetel, a következő törvényt alkotja:

ELSŐ RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

A törvény hatálya

1. § Ha nemzetközi szerződés eltérően nem rendelkezik, e törvény hatálya kiterjed:

a)² minden magyarországi telephelyű gépjármű üzemben tartójára, továbbá más tagállami telephelyű gépjármű – ha annak rendeltetés helye szerinti tagállama Magyarország – tulajdonosára, és az általuk kötött kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződésre;

b)³ a külföldi telephelyű gépjármű Magyarország területére történő belépésének, valamint Magyarország területén a fogalomban történő részvételének feltételeire;

c)⁴ a biztosítók, a kárrendezési megbízott, kárképviselő, a levelező, a Kártalanítási Számla, a Kártalanítási Alap, a Nemzeti Iroda, a Kártalanítási Szervezet, az Információs Központ, valamint a Magyar Biztosítók Szövetségének (a továbbiakban: MABISZ) e törvényben szabályozott tevékenységére;

d)⁵ a pénzügyi közvetítőrendszer felügyeletével kapcsolatos feladatkörében eljáró Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: Felügyelet), a biztosító felszámolójának, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítást igazoló okirat (a kötvényt is beleértve) adatait, valamint egyéb vonatkozó adatokat nyilvántartó szervnek (a továbbiakban: kötvénynyilvántartó szerv), a kárnyilvántartással kapcsolatos feladatokat ellátó kárnyilvántartó szervnek, a fővárosi és megyei kormányhivatal járási (fővárosi kerületi) hivatalának (a továbbiakban: járási hivatal) és a vámhatóságnak e törvényben szabályozott tevékenységére.

2. § E törvény hatálya nem terjed ki:

a) a nemzetközi gépjármű-biztosítási – a tagállamok és más államok nemzeti irodái közötti – megállapodásból és a kapcsolódó megállapodásokból eredő – e törvényben nem szabályozott – feladatok ellátására;

b)⁶ Magyarország területén rendezett gépjárműversenyen (edzésen) részt vevő gépjárművekre kötött felelősségbiztosítási szerződésekre;

c)⁷ arra az esetre, ha az e törvényben foglaltaktól Magyarország területén állomásozó vagy áthaladó külföldi katonai gépjárművek vonatkozásában jogszabály eltérő szabályokat állapít meg.

Értelmező rendelkezések

3. § E törvény alkalmazásában:

1. *Belső Szabályzat*: a Bizottság 2003. július 28-i, a 72/166/EGK tanácsi irányelvnek a gépjármű-felelősségbiztosítás ellenőrzésére vonatkozó alkalmazásáról szóló 2003/564/EK határozatának függelékében foglalt, a nemzeti irodák egymás közötti kapcsolatait rendező szabályzat;

2. *biztosítási időszak*: a határozatlan tartamú szerződések esetében – a díjfizetés gyakoriságától függetlenül – az az időtartam, amelyre a megállapított díj vonatkozik;

3.⁸ *biztosító*: a biztosítási tevékenységről szóló 2014. évi LXXXVIII. törvényben (a továbbiakban: Bit.) meghatározott szervezet, amely a székhely szerinti tagállamában engedélyt kapott a gépjármű-felelősségbiztosítási tevékenység végzésére, és Magyarország területén az e törvényben foglaltaknak megfelelően a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási (a továbbiakban: biztosítás) tevékenység folytatására jogosult;

4. *biztosított*: a gépjármű biztosítással rendelkező üzemben tartója és a gépjárművet vezető személy;

5.⁹ *díjtarifa*: miniszteri rendeletben meghatározott gépjármű-kategóriánként és – a flotta kivételével – bonus-malus osztályonként a biztosító által megállapított alapidjak és a díj meghatározásánál alkalmazható valamennyi korrekciós tényező összessége;

6. *egyedi szerződés*: adott üzemben tartó által, egy meghatározott gépjárműre kötött, e törvénynek megfelelő biztosítási szerződés;

7.¹⁰ *fedezetlenségi díj*: az adott gépjármű vonatkozásában az üzemben tartó biztosítási kötelezettségének – a szünetelés időtartamának, kivételével – díjfizetés hiányában kockázatviselés nélküli időtartamára (fedezetlenség időtartama) a Kártalanítási Számla kezelőjét megillető, általa meghatározott díjtarifa alapján utólagosan megállapított díj;

8. *forgalmi engedély*: az állandó vagy ideiglenes forgalmi engedély, az ideiglenes forgalomban tartási engedély, valamint a lassú jármű és a négykerekű segédmotoros kerékpár (quad) igazolólapja;

8/A.¹¹ *gazdasági totálkár*: a káresemény következtében károsult gépjármű megjavíttatása gazdaságilag nem indokolható, mivel annak javítási, valamint a kár elhárításával kapcsolatos egyéb költségei, illetve a javítást követően esetlegesen fennmaradó értékcsökkenés összege a gépjármű károsodás időpontjában fennálló forgalmi értékének maradványértékkel (roncsértékkel) csökkentett összegét meghaladja.

9.¹² *gépjárműflotta*: egy adott biztosítónál ugyanazon – jogi személy, egyéni vállalkozó, egyéni cég – szerződő üzemben tartó által biztosított gépjárművek együttesen kezelt csoportja, ha ezen gépjárművek darabszáma a biztosítási időszak kezdőnapján eléri az ötöt;

10. *gépjármű*: a közúti forgalomban való részvétel feltételeként hatósági engedélyre és jelzésre kötelezett – a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet (KRESZ) 1. számú függelékének II. b) pontjában meghatározott – gépjármű, pótkocsi, félpótkocsi, mezőgazdasági vontató, négykerekű segédmotoros kerékpár (quad), lassú jármű és munkagép, továbbá a hatósági engedélyre és jelzésre nem kötelezett segédmotoros kerékpár;

11. *gépjárműverseny*: zárt versenypályán vagy a forgalom elől elzárt közúton (útszakaszon) tartott, gépjárművek számára rendezett sportrendezvény;

12. *harmadik ország*: a Bit.-ben meghatározott fogalom;

13. *harmadik országbeli biztosító*: a Bit.-ben meghatározott fogalom;

14. *határon átnyúló szolgáltatás*: a Bit.-ben meghatározott fogalom;

15. *hozott kárelőzményi igazolás*: más tagállam által előírt kötelezettség alapján megkötött gépjármű-felelősségbiztosítási szerződésre vonatkozó igazolás, amely tartalmazza az adott biztosítónál nyilvántartott időszakot, valamint a szerződés hatálya alatt harmadik személyeknek okozott és a más tagállami biztosító által az igazolás kiadásának napjáig

elismert, vagy vele szemben jogerősen megítélt kártérítések alapjául szolgáló káresetek számát, időpontját, illetve a kármentesség tényét;

16.¹³ *Információs Központ*: a gépjármű üzemeltetésével harmadik személyeknek okozott károkból eredő kártérítési igények érvényesítése érdekében adatok közlése és e törvényben meghatározott egyéb feladatok ellátása érdekében létrehozott szervezet;

17. *ismeretlen gépjármű*: az a gépjármű, amely nem azonosítható, illetve utólag sem azonosítható, mivel elhagyta a baleset helyszínét, vagy azonosító adatokkal nem rendelkezik, illetve azokat meghamisították vagy nem felismerhetők;

18. *kárképviselő*: a határon átnyúló szolgáltatás esetében a biztosító által a gépjármű-felelősségbiztosítási károk rendezésével, a biztosító peres és peren kívüli képviselőségével megbízott, illetve arra jogosult személy vagy szervezet;

19. *károsult*: a gépjárművel okozott kár esetén kártérítésre jogosult személy vagy szervezet;

20.¹⁴ *kárrendezési megbízott*: a gépjármű-felelősségbiztosítási tevékenységet végző biztosító székhely szerinti tagállamától eltérő tagállamban működő megbízottja, aki a biztosító által biztosított gépjármű üzemeltetésével kapcsolatban felmerült kártérítési igényeket a károsult lakóhelye (székhelye) szerinti tagállamban kezeli és rendezi, valamint a biztosítót a károsulttal szemben képviseli;

21.¹⁵ *Kártalanítási Alap*: az e törvény szerinti biztosítók által létrehozott és finanszírozott pénzalap, mely azon biztosítónál (a továbbiakban: felszámolás alatt álló biztosító) a károkozás időpontjában e törvény szerinti biztosítási szerződés alapján fedezettel rendelkező üzemben tartó gépjárművel okozott károk megtérítését fedezi, mellyel szemben a biztosító tevékenységét engedélyező tagállamban felszámolási eljárás megindult;

22.¹⁶ *Kártalanítási Számla (Garanciaalap)*: az e törvény szerinti biztosítók által létrehozott és folyamatosan finanszírozott pénzalap, amelynek feladata a biztosítási kötelezettség ellenére biztosítással nem rendelkező üzemben tartó gépjárműve által vagy az e törvényben meghatározott korlátozásokkal az ismeretlen üzemben tartó gépjárműve által, és az ismeretlen gépjárművel okozott károk, valamint az e törvényben meghatározott egyéb károk megtérítése, amennyiben a kötelezettségvállalás országa Magyarország;

23.¹⁷ *kártalanítási szervezet*: a gépjármű-felelősségbiztosítási tevékenységet végző biztosítók által a székhelyük szerinti tagállamban működtetett szervezet, amelynek feladata a belföldi károsult más tagállam területén telephellyel rendelkező gépjármű üzemeltetéséből eredően a zöldkártyarendszer valamely országában elszenvedett kára kapcsán a károkozó biztosítója vagy annak kárrendezési megbízottja kárrendezésének elmaradása esetén a kártérítési igények elbírálása és kielégítése e törvényben meghatározott esetekben;

24.¹⁸ *kötelezettségvállalás országa*: bármely fajta gépjármű biztosítása esetén a

a) telephely szerinti ország, vagy

b) baleset bekövetkezésének helye szerinti ország, amennyiben a hatósági jelzés viselésére kötelezett gépjármű baleset részesévé vált, és nem rendelkezik érvényes hatósági jelzéssel, illetve a rajta lévő hatósági jelzés nem rendelhető, vagy már nem rendelhető hozzá, vagy

c) rendeltetés helye szerinti tagállam;

25.¹⁹ *külföldi*: a devizakorlátozások megszüntetéséről, valamint egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2001. évi XCIII. törvény 2. §-ának 2. pontjában meghatározott fogalom;

26.²⁰ *levelező*: olyan biztosító, a biztosító részére kárrendezési tevékenységet végző szervezet, kárrendezési megbízott, egyéb szervezet vagy személy, akit vagy amelyet a működése szerinti ország nemzeti irodájának jóváhagyásával a zöldkártyarendszerhez tartozó ország biztosítója jelöl a biztosítottjai által a levelező országában okozott gépjármű-felelősségbiztosítási károk kezelésére és rendezésére;

27.²¹ *Nemzeti Iroda*: az e törvény szerinti biztosítók szervezete, amely ellátja a nemzetközi gépjármű-biztosítási megállapodásból és a kapcsolódó egyezményekből eredő koordinációs, kárrendezési és elszámolási feladatokat;

28.²² *rendeltetés helye szerinti tagállam*: gépjármű tulajdonjogának átruházása esetén a tulajdonszerzést követően a rendelkezésre bocsátástól számított harmincnapos időtartam folyamán az – a gépjármű telephely szerinti országától eltérő – tagállam,

a)²³ ahol a tulajdont szerző természetes személy állandó lakóhelye, a jogi személy, egyéni vállalkozó, egyéni cég tulajdonszerzése esetén annak székhelye található, illetve

b)²⁴ amelyben a tulajdont szerző szokásos tartózkodási helye van, vagy ha a szerződő jogi személy, egyéni vállalkozó, egyéni cég, az a tagállam, amelyben a tulajdont szerzőnek a szerződéssel érintett telephelye, fióktelepe található;

29.²⁵ *Rendszámegyezmény*: a nemzeti irodák között létrejött olyan megállapodás, amely alapján az egyezményben részes országok hatóságai a zöldkártyában megtestesülő igazolás helyett az illető országban megkövetelt gépjármű-felelősségbiztosítási fedezet igazolásául a jármű hatósági jelzését (forgalmi rendszámát) az országgal együtt elfogadják;

30.²⁶ *súlyos személyi sérülés*: a balesetből eredően legalább 25%-os össz-szervezeti egészségkárosodással járó maradandó fogyatékoságot okozó, vagy a balesetből eredő, legalább 6 hónapos gyógytartammal járó súlyos egészségromlást okozó sérülés;

31.²⁷ *székhely szerinti tagállam*: az a tagállam, ahol a kötelezettséget vállaló biztosító, biztosításközvetítő, valamint szaktanácsadó székhelye található;

32.²⁸ *tagállam*: az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban részes állam és Svájc;

33.²⁹ *telephely szerinti ország*: az az ország,

a) amelynek hatósága a gépjárművet állandó vagy ideiglenes hatósági jelzéssel ellátta, vagy

b)³⁰ amelyben a hatósági jelzés viselésére nem kötelezett gépjárművek esetében a tulajdonos vagy a gépjármű felett egyébként rendelkezési jogot gyakorló személy (jogi személy, egyéni vállalkozó, egyéni cég) állandó lakóhelye (székhelye), illetve szokásos tartózkodási helye (az érintett telephelye, fióktelepe) található;

34.³¹ *türelmi idő*: a díj esedékességétől számított hatvannapos időszak, melynek a díj megfizetése nélkül történő leteltével a szerződés – amennyiben egyéb okból még nem szűnt meg – díjnemfizetéssel megszűnik;

35.³² *üzemben tartó*: a gépjármű telephelye szerinti ország hatóságai által kibocsátott okiratba bejegyzett üzemben tartó (engedélyes, engedély jogosultja), ennek hiányában a tulajdonos;

36.³³ *zöldkártya*: a zöldkártyarendszer országaiban elfogadott, egységes szabványnak megfelelő nemzetközi gépjármű-felelősségbiztosítási igazolvány (kártya), amelyet a nemzeti iroda nevében a biztosítási szerződésnek megfelelően a biztosítók állítanak ki az üzemben tartó számára, a meglátogatott országban megkövetelt gépjármű-felelősségbiztosítási fedezet meglétének igazolására;

37.³⁴ *zöldkártyarendszer*: a nemzeti irodák közötti megállapodások alapján az ezen megállapodásokban részes országok rendszere, mely rendszerhez tartozó országok hatóságai a zöldkártyában megtestesülő igazolást az országban megkövetelt gépjármű-felelősségbiztosítási fedezet igazolásául elfogadják.

3/A. §³⁵ E törvény alkalmazásában kár és kártérítés alatt a sérelemdíj-követelés alapjául szolgáló személyiségi jogsérelem és a sérelemdíj is értendő.

3/B. §³⁶ (1) Ahol e törvény euróban meghatározott összegről rendelkezik, azon a tárgyév január 1-jétől december 31-ig tartó időszakára (a továbbiakban: alkalmazási időszak) vonatkozó, forintban meghatározott összegét kell érteni.

(2) Az adott alkalmazási időszakra vonatkozó forintban meghatározott összeget az alkalmazási időszakot megelőző naptári év első tíz hónapjára és az euró forintra való átszámítására vonatkozó – Magyar Nemzeti Bank által közzétett – hivatalos napi árfolyamok átlagának alkalmazásával, a következő milliós forintértékre felkerekítve kell kiszámítani.

MÁSODIK RÉSZ

A GÉPJÁRMŰ-FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁS SZABÁLYAI

I. Fejezet

A GÉPJÁRMŰ-FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

A biztosítási kötelezettség

4. § (1)³⁷ Minden magyarországi telephelyű gépjármű üzemben tartója köteles – a külön jogszabály alapján mentesített gépjárművek kivételével – az e törvény szerinti biztosítóval a gépjármű üzemeltetése során okozott károk fedezetére, az e törvényben meghatározott feltételek szerinti biztosítási szerződést kötni, és azt díjfizetéssel hatályban tartani (biztosítási kötelezettség).

(2) A biztosítási kötelezettség, ha jogszabály másként nem rendelkezik, a mindenkori üzemben tartót a gépjármű hatósági engedéllyel és jelzéssel való ellátásának időpontjától – a szünetelés kivételével – a gépjármű forgalomból történő kivonásáig, illetve a külön jogszabályban meghatározott forgalomba helyezésre nem kötelezett gépjármű esetében a forgalomban történő részvétel kezdetétől a részvétel végleges megszüntetéséig terheli.

(3) A szerződés megkötésére vonatkozó kötelezettség tekintetében üzemben tartónak minősül a gépjármű tulajdonosa által – szerződés vagy más hitelt érdemlően igazolt jogcím alapján – üzemben tartóként megnevezett személy.

(4) Ha a szerződéskötésre a tulajdonjog átszállása miatt kerül sor, az e törvény szerinti új üzemben tartó köteles a tulajdonjog átszállását követően a biztosítási szerződést haladéktalanul megkötni.

(4a)³⁸ Ha az üzemben tartó személye a 7. § (3a) bekezdésében meghatározottak szerint változik, a biztosítási kötelezettség a gépjármű új üzemben tartóját a kockázatviselés 19. § (5a) bekezdésében meghatározott megszűnését követő naptól terheli. Ha a biztosítási szerződést a (6) bekezdésben meghatározottak szerint nem tartották hatályban és az üzemben tartó személye a 7. § (3a) bekezdésében meghatározottak szerint változik, a biztosítási kötelezettség a gépjármű új üzemben tartóját a peres, nemperes eljárásban vagy hatósági eljárásban hozott döntés jogerőre emelkedését követő naptól terheli.

(5) Ideiglenes forgalomban tartás engedélyezése, illetve ideiglenes forgalmi engedély kiadása esetén a biztosítási kötelezettség az ideiglenes forgalomban tartási engedély, illetve az ideiglenes forgalmi engedély érvényességének időtartama alatt áll fenn.

(6) Az üzemben tartó halála esetén, ha a biztosítási kötelezettség címzettje nem állapítható meg, a szerződés legkésőbb a hagyatéki eljárást lezáró határozat jogerőre emelkedésétől számított 30 napig tartható hatályban, amennyiben a gépjármű birtokosa a halál tényét a biztosítónak bejelentette, és a szerződést díjfizetéssel hatályban tartja.

(7)³⁹ Más tagállami telephelyű gépjármű tulajdonosa – ha a gépjármű rendeltetés helye szerinti tagállama Magyarország – köteles a tulajdonszerzést követően a rendelkezésre bocsátástól számított harmincnapos időtartamra az e törvény szerinti biztosítással rendelkezni.

A szerződés létrejötte és megszűnése

5. § (1)⁴⁰ A biztosító a magyarországi telephelyű gépjármű üzemben tartójának, valamint azon gépjármű tulajdonosának, melynek rendeltetés helye szerinti tagállama Magyarország, az e törvényben meghatározott feltételek szerinti biztosítási szerződés megkötésére vonatkozó – a biztosító díjtarifájának megfelelő – ajánlatát a 13. § (1) bekezdésében meghatározott összeghatárok szerint köteles elfogadni. A biztosító a biztosítási időszak kezdetét hatvan nappal megelőzően tett ajánlatot nem fogadhatja el, és ezen időpontot megelőzően szerződést nem köthet, az így létrejött szerződés érvénytelen. A biztosító az ajánlat elutasításáról annak beérkezésétől számított tizenöt napon belül értesíti az üzemben tartót.

(2) Ha a biztosítási szerződés a biztosítási időszak tartama alatt a 21. § (4) bekezdésében meghatározottak szerint (díjnemfizetés) szűnik meg, az üzemben tartónak az adott biztosítási időszak hátralévő részére fedezetet nyújtó szerződés megkötésére vonatkozó ajánlatát kizárólag az a biztosító jogosult és köteles elfogadni, amelynél a szerződés az adott biztosítási időszakban díjnemfizetéssel szűnt meg.

(3)⁴¹ A (2) bekezdésben meghatározott esetben az üzemben tartó annál a biztosítónál köteles a szerződést – az újrakötött szerződés kockázatviselési kezdetének időpontjában alkalmazandó díjtarifa alapján – megkötni, ahol a szerződése díjnemfizetés miatt szűnt meg.

(4)⁴² Az a biztosító, amely a szerződés biztosítási időszak végére történő felmondására nyilatkozatot tett vagy a szerződés a biztosítási időszak alatt díjnemfizetés miatt szűnt meg, az üzemben tartónak a szerződés megszűnését közvetlenül követő biztosítási időszakra vonatkozó ajánlatát nem köteles elfogadni.

6. § (1) A biztosítási szerződés a felek írásbeli megállapodásával jön létre.

(2) A szerződés úgy is létrejön, ha a szerződő üzemben tartó a díjtarifának és a biztosítási feltételeknek megfelelő ajánlatát a jogviszony tartalmára, és a biztosítási feltételekre vonatkozó tájékoztatás birtokában, a biztosító által rendszeresített ajánlati lapon a biztosító vagy annak képviselője részére átadja.

(3) A biztosító a (2) bekezdés szerinti ajánlatot annak átadásától számított 15 napon belül az 5. § (4) bekezdésében meghatározott indokok alapján utasíthatja el.

(4) Ha az üzemben tartó ajánlata nem felel meg a (2) bekezdésben meghatározott feltételeknek, a szerződés akkor is létrejön, ha a biztosító az ajánlatra 15 napon belül nem nyilatkozik.

(5) A (2) és (4) bekezdés szerinti esetben a szerződés az ajánlat átadásának időpontjában – az ajánlat szerinti tartalommal – jön létre.

(6) A biztosító a (4) bekezdésben meghatározott esetben az ajánlatot annak átadásától számított 15 napon belül a díjtarifától és a biztosítási feltételektől való eltérésre történő hivatkozással, illetve az 5. § (4) bekezdésében meghatározott indokok alapján elutasíthatja, vagy igazolható módon elküldött javaslatot tehet az ajánlat díjtarifának és a biztosítási feltételeknek megfelelő módosítására. Ha az ajánlat módosítására tett javaslatot a szerződő a kézhezvételtől számított 15 napon belül nem kifogásolja, a szerződés az (5) bekezdésben meghatározott időpontban a módosított ajánlat szerint létrejön.

(7) Ha a biztosító az ajánlat módosítására tesz javaslatot, köteles az üzemben tartó figyelmét felhívni az ajánlat módosításának tényére, valamint az ajánlathoz viszonyított lényeges eltérésekre. Ennek hiányában a szerződés az ajánlat tartalmának megfelelően jön létre.

(8) A biztosító kötvényt az e §-ban meghatározottak szerint létrejött szerződés tartalmával egyező tartalommal bocsáthat ki.

7. § (1) A szerződő felek bármelyike a biztosítási időszak utolsó napjára (biztosítási évfordulóra), azt legalább 30 nappal megelőzően a biztosítási szerződést írásban, indoklás nélkül felmondhatja. A felmondás akkor hatályos, ha az a másik félhez határidőben megérkezik.

(2) A biztosítási időszakon belül – az e törvényben meghatározott eseteken túl – a szerződés csak a felek közös megegyezésével szüntethető meg.

(3)⁴³ A szerződés érdekmúlással szűnik meg a gépjármű forgalomból történő kivonásával, az üzemben tartó változása esetén, illetve szünetelés esetén, ha az újbóli üzembe helyezés a kivonás napjától számított egy éven belül nem történik meg.

(3a)⁴⁴ Ha az üzemben tartó személyének változása – peres, nemperes eljárásban vagy hatósági eljárásban hozott döntés alapján – oly módon következik be, hogy a tulajdonjog átszállásának, illetve az üzemben tartói jogosultság megszűnésének időpontja a járműnyilvántartásba a peres, nemperes eljárásban vagy hatósági eljárásban hozott döntést megelőző időpontként kerül bejegyzésre, a szerződés – a (3) bekezdéstől eltérően – a peres, nemperes eljárásban vagy hatósági eljárásban hozott döntés jogerőre emelkedését követő harmincadik napon érdekmúlással megszűnik, feltéve, ha eddig az időpontig a szerződés egyéb okból még nem szűnt meg.

(4) A szerződés érdekmúlással szűnik meg a tulajdonjog átszállása esetén, ha a szerződéskötésre kötelezett üzemben tartó személyében változás áll be.

(5)⁴⁵ Ha az üzemben tartó változása a jogi személy jogutódlással történő megszűnése miatt következik be, a szerződés érdekmúlással nem szűnik meg.

8. § (1)⁴⁶ A járműnyilvántartásban szereplő gépjárművek vonatkozásában a fennálló biztosítás által érintett biztosítót az e törvényben előírt feladatainak ellátása céljából, a gépjármű forgalomból történő kivonásának, a gépjármű első és ismételt forgalomba helyezésének, valamint a gépjármű tulajdonjogát érintő változásnak – ideértve a régi tulajdonos (átruházó) külön jogszabályban meghatározott, tulajdonjog-változáshoz kapcsolódó bejelentési kötelezettsége teljesítésének időpontját is – járműnyilvántartásba történő bejegyzéséről, továbbá az üzemben tartó és a járműnyilvántartásba bejegyzett üzemben tartó személyét érintő változás járműnyilvántartásba történő bejegyzéséről – e tény járműnyilvántartásba történő bejegyzésével egyidejűleg – a kötvénynyilvántartó szerv elektronikus úton értesíti, amely értesítést a biztosító a feladatai ellátása során figyelembe veszi.

(2) A járműnyilvántartásban nem szereplő gépjármű üzemben tartója a hatósági engedély visszavonását, a tulajdonjog átruházását, illetve az üzemben tartó változását igazoló okiratot, a forgalomban történő részvétel végleges megszüntetését tanúsító nyilatkozatát köteles a biztosítónál 15 napon belül bemutatni.

(3) A biztosító köteles – a díjnémfizetéssel történő megszűnés esetének kivételével – a biztosítási szerződés megszűnésének tényéről és a megszünt szerződés külön rendeletben meghatározott bonus-malus besorolásáról a megszűnést, illetve az arról történt tudomásszerzést követő 30 napon belül az üzemben tartót írásban tájékoztatni.

(4) A szerződésre a magyar jogot kell alkalmazni.

(5)⁴⁷ A szerződésre a Polgári Törvénykönyv rendelkezései akkor alkalmazhatók, ha e törvény eltérő rendelkezést nem tartalmaz.

9. § (1)⁴⁸ Az üzemben tartó a szerződéskötéskor köteles minden, a biztosítás elvállalása szempontjából lényeges körülményt közölni a biztosítóval, így különösen – fennálló szerződés esetén a biztosítási időszak vagy a tartam utolsó napját követő – az új biztosítási időszak vagy a határozott tartam kezdő napját, biztosítóváltás esetén az előző biztosítási időszakra vonatkozóan a fedezetet nyújtó biztosító megnevezését és a biztosítást igazoló okirat számát, továbbá – amennyiben az üzemben tartó már rendelkezik vele – a kártörténeti rendszerazonosító számot.

(2) Az üzemben tartó a szerződéskötéskor köteles a fedezetlenségi díj megállapításához szükséges adatokat a biztosítóval vagy annak képviselőjével közölni.

(3)⁴⁹ A 4. § (3) bekezdésében meghatározottak szerint a gépjármű tulajdonosa által üzemben tartóként megnevezett személy által kötött szerződés az üzemben tartói jogosultság keletkezésének – járműnyilvántartásba bejegyzett – időpontjában – de legkorábban a biztosítási szerződésben megállapított időpontban, ennek hiányában a szerződés létrejöttének időpontjában – lép hatályba. Ha az üzemben tartói jogosultság bejegyzése a szerződéskötést követő 30 napon belül nem történik meg, a szerződés megszűnik.

(4) Az üzemben tartó köteles 8 napon belül bejelenteni a biztosítónak a biztosítást igazoló okiratban feltüntetett adatok változását.

10. §⁵⁰ (1) Ugyanarra a biztosítási időszakra vagy ugyanazon biztosítási időszak egy részére kötött további biztosítási szerződés érvénytelen.

(2)⁵¹ Ha a biztosítónak kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás művelésére vonatkozó tevékenységi engedélye visszavonásra került és a Felügyelet a visszavonásról szóló döntést vagy a Bit. 289. § (6a) bekezdésében meghatározott felügyeleti tájékoztatót a honlapján közzétette, a szerződő fél a tevékenységi engedély visszavonásával érintett szerződés megszüntetése nélkül más biztosítónál – a tevékenységi engedély visszavonására hivatkozással – új szerződést köthet. A tevékenységi engedély visszavonásával érintett szerződés – amennyiben korábban nem szűnt meg – az új szerződés kockázatviselési kezdetének napját megelőző napon megszűnik.

(3) Ha a biztosítási szerződés az 5. § (2) bekezdésében foglaltak szerint a (2) bekezdés szerinti biztosítónál szűnt meg, akkor a szerződő félnek az adott biztosítási időszak hátralévő részére fedezetet nyújtó szerződés megkötésére vonatkozó ajánlatát bármelyik biztosító jogosult elfogadni.

A gépjárműflottára kötött szerződésre alkalmazandó szabályok

11. § (1) Gépjárműflottára kötött szerződés esetén a szerződő felek az e törvényben meghatározottaktól eltérhetnek a szerződés létrejöttét, megszűnését, a biztosítási időszakot, a díjfizetést illetően.

(2)⁵² A biztosító a díjat a flottára kötött szerződés vonatkozásában a biztosítási időszak, illetve tartam kezdő napján alkalmazandó díjtarifa alapján alakítja ki. A biztosító az így megállapított díjat az adott biztosítási időszak alatt nem változtathatja meg.

(3)⁵³ A biztosító köteles a flottára kötött szerződés vonatkozásában egy – a meghirdetés napjától számított hatvannapos időszakon túli – előre meghatározott naptól alkalmazandó díjtarifáját a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletében meghatározott módon, a Felügyelet honlapján meghirdetni, továbbá a meghirdetés közzétételével egyidejűleg a saját és a MABISZ honlapján közzétenni. Eltérés esetén a Felügyelet honlapján meghirdetett tarifa az alkalmazandó.

(4) Gépjárműflottára a flottához tartozó gépjárművek kategóriáitól és fajtáitól függetlenül határozott tartamú szerződés is köthető.

(5)⁵⁴ A biztosító a közbeszerzési eljárás keretében benyújtott – gépjárműflottára kötendő szerződésre vonatkozó ajánlatát tartalmazó – pályázatában és az annak alapján megkötött szerződésben eltérhet a (2) bekezdés szerint kialakított és a (3) bekezdés szerint meghirdetett díjtarifájától.

A helyállási kötelezettség és annak mértéke

12. § A biztosítás kiterjed a felelősség kérdésének vizsgálatára, és azoknak a megalapozott kártérítési igényeknek a kielégítésére, amelyeket a biztosított személyekkel szemben a biztosítási szerződésben megjelölt gépjármű üzemeltetése során okozott károk miatt támasztanak.

13. § (1)⁵⁵ Egy biztosítási esemény vonatkozásában a károsultak számától függetlenül a biztosító dologi károk esetén káreseményenként egymillió-kettőszázhuszezer eurónak megfelelő forintösszeg-határig, személyi sérülés miatti károk esetén káreseményenként hatmillió-hetvenezer eurónak megfelelő forintösszeg-határig köteles helytállni, amely összegek magukban foglalják a káresemény kapcsán bármilyen jogcímen érvényesíthető követeléseket, az igényérvényesítés költségeit (beleértve a jogi képviselési költségeket is), valamint a teljesítés időpontjáig eltelt időszakra járó kamatokat.

(2) Ha a biztosított a kárt más tagállam területén okozta, vagy a zöldkártyarendszer azon országainak területén, amelyek nemzeti irodájával a magyar Nemzeti Iroda megállapodást kötött, a biztosító helytállási kötelezettségének mértéke a káresemény helye szerinti ország gépjármű-felelősségbiztosítási jogszabályai szerint áll fenn. Ha a biztosító szerződésben meghatározott helytállási kötelezettségének mértéke magasabb a káresemény helye szerinti országban előírt mértéknél, a biztosító helytállási kötelezettsége a biztosítási szerződésben vállalt összeghatárok mértékéig áll fenn.

(3) Azonos okból bekövetkezett, azzal közvetlen okozati összefüggésben lévő, időben összefüggő több káresemény egy biztosítási eseménynek minősül.

14. § (1) Ha egy biztosítási eseménnyel kapcsolatban több jogosult megalapozott kártérítési igénye meghaladja a 13. § (1)–(2) bekezdésében meghatározott összeget, akkor a kártérítési igények megtérítése az összes kártérítési igénynek a károkra káreseményenként meghatározott összeghez viszonyított arányában történik.

(2) Ha kártérítésként járadékfizetési kötelezettség áll fenn, a biztosítási összeg felosztásakor a járadék tőkeértékét kell figyelembe venni. Ha a jövőben várható járadékkifizetések tőkeértéke magasabb a szerződésben rögzített biztosítási összegből rendelkezésre álló összegnél, a biztosító a járadékkifizetések tőkeértékét arányosan csökkentve állapítja meg a járadék nagyságát.

(3) Ha a biztosítási esemény folytán az adott kártípusra (dologi, illetve személyi kár) meghatározott káreseményenkénti összeg kimerül, a biztosítási összeg felosztásakor figyelembe nem vett károsult kizárólag akkor érvényesíthet kártérítési igényt, ha azt a biztosító a károsultnak fel nem róható okból hagyta figyelmen kívül. Ebben az esetben a kárt olyan arányban kell az adott kártípusra meghatározott biztosítási összeg újrafelosztásával megtéríteni, amilyen arányban a károsult a biztosítási összeg felosztásakor abból részesülhetett volna.

(4) A (3) bekezdés szerinti eljárást kell követnie a biztosítónak akkor is, ha egy vagy több károsult kártérítési igénye a károsultnak fel nem róható okból a biztosítási összeg felosztását követően jelentkezik, vagy növekszik (pl. egészségi állapot romlása).

(5) Ha a biztosító a figyelembe nem vett károsult kárát az (1)–(4) bekezdésekben foglaltak szerint megtérítette, a biztosítási összeg újrafelosztása miatt jogosult a többi érintett károsulttól a részükre korábban teljesített kárkifizetésből az új kártérítési arányt meghaladó kártérítési összeget visszakövetelni a kifizetést követő 5 éven belül. A biztosító az újrafelosztás lehetőségéről köteles a károsultat a kárrendezés során, az első kárkifizetéssel egyidejűleg írásban tájékoztatni.

(6) Ha egy vagy több károsult kártérítési igénye a biztosítási összeg (1) bekezdésben meghatározottak szerinti felosztásakor figyelembe vetthez képest csökken, abban az esetben a többi károsult a biztosítási összeg újrafelosztásából eredő új kártérítési aránynak megfelelő kártérítésre jogosult.

15. § A biztosítás nem terjed ki arra a kárra, amely

a) a károkozó gépjárműben elhelyezett tárgyakban keletkezett, ha ezek nem a gépjárművel utazók személyi használatára szülő tárgyak;

b) a károkozó gépjárműben keletkezett;

- c) a károkozó gépjármű biztosítottjainak egymással szembeni igényéből származó dologi kárként, illetve elmaradt haszonként keletkezett;
- d) sugárzó, toxikus anyagok és termékek hatására, vagy az egészségügyi hatóságok részéről a sugárzás káros hatásainak megszüntetését célzó intézkedések folytán keletkezett;
- e) a gépjármű balesete nélkül az út burkolatában keletkezett;
- f) a gépjármű – forgalomban való részvétele nélkül – munkagépként való használata során keletkezett;
- g) álló gépjárműre fel-, illetve arról való lerakodás következtében keletkezett;
- h) üzemi balesetnek minősül, és a gépjármű javítási vagy karbantartási munkái során keletkezett;
- i) gépjárműverseny vagy az ahhoz szükséges edzés során következett be;
- j) környezetszennyezéssel a gépjármű balesete nélkül keletkezett;
- k) a gépjármű üzemeltetésével egyéb vagyontárgyban folyamatos állagromlással okozott, illetőleg állagromlásból adódott;
- l) háború, háborús cselekmény, terrorcselekmény következményeként keletkezett.

A biztosítási szerződés időbeli hatálya, és a biztosítási időszak

16. § (1) Az állandó forgalmi engedélyre kötelezett gépjárművek esetében a biztosítási szerződés határozatlan tartamú.

(2) Az ideiglenes forgalmi engedéllyel, az ideiglenes forgalomban tartási engedéllyel rendelkező gépjárművek, továbbá az igazolólapal rendelkező lassú járművek és a négykerekű segédmotoros kerékpárok (quadok), továbbá a külön jogszabályban meghatározott forgalomba helyezésre nem kötelezett gépjárművek esetében, valamint a 4. § (7) bekezdésében foglalt esetben a biztosítási szerződésben megjelölt határozott tartamú szerződés köthető.

(3) A közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott mezőgazdasági erőgép (lassú jármű) esetében határozatlan tartamú szerződés köthető.

17. § (1)⁵⁶ A határozatlan tartamú szerződések esetében a biztosítási időszak egy év, az 5. § (2) bekezdésében meghatározottak szerint újrakötött szerződések esetében a megszünt szerződés szerinti biztosítási időszak végéig terjedő időszak.

(2) A biztosítási évfordulót a biztosítást igazoló okiraton fel kell tüntetni.

(3) A biztosítási időszak első napja – a szünetelés időtartama alatt hatályba lépő szerződések kivételével – a kockázatviselés kezdete.

(4) A biztosító a biztosítási időszak utolsó napját megelőző ötvenedik napig elküldött írásos értesítőben tájékoztatja a szerződő felet a biztosítási évfordulóról és a következő biztosítási időszakra – az értesítés időpontjában rendelkezésre álló adatok alapján – a díjtarifa szerint várható díjról.

(4a)⁵⁷ Az írásos értesítőben a biztosító figyelemfelhívásra alkalmas módon tájékoztatja a szerződő felet, hogy

a) a díjtarifája – a 23. § (3a) bekezdése alapján – csak a javára tartalmazhat különbségtételt abból a szempontból, hogy a szerződés a 24. § (1) bekezdés szerint módosuló szerződésnek minősül, továbbá

b) a 24. § (1) bekezdés szerint módosuló szerződés a szerződő javára a 23. § (3a) bekezdése szempontjából hogyan módosul.

(5) A (4) bekezdésben meghatározott értesítés – a szerződő hozzájáruló nyilatkozata alapján – elektronikus úton is megtehető.

A biztosítási szerződés területi hatálya

18. § A biztosítási szerződés területi hatálya a tagállamok területére, valamint a zöldkártyarendszer azon országainak területére terjed ki, amelyek nemzeti irodájával a magyar Nemzeti Iroda a Belső Szabályzatnak megfelelő kétoldalú megállapodást kötött.

A biztosító kockázatviselése

19. § (1)⁵⁸ A biztosító kockázatviselése (a biztosítási fedezet) a felek által a szerződésben meghatározott időpontban, ennek hiányában a szerződés létrejöttének időpontjában, a 4. § (3) bekezdésében meghatározott üzemben tartó által kötött szerződés esetén az üzemben tartói jogosultság keletkezésének – járműnyilvántartásba bejegyzett – időpontjában – de legkorábban a biztosítási szerződésben megállapított időpontban, ennek hiányában a szerződés létrejöttének időpontjában – kezdődik.

(2) Ahhoz, hogy a biztosító kockázatviselése már a biztosítási szerződés létrejöttét megelőzően megkezdődjék, a biztosító vagy az általa feljogosított személy írásbeli elfogadó nyilatkozata szükséges.

(3) Semmis a biztosító által egyoldalúan, a másik fél közreműködése nélkül meghatározott és egyedileg meg nem tárgyalt szerződési (biztosítási) feltétel, amennyiben olyan kikötést tartalmaz, hogy a biztosító csak a díj (első díjrészlet) befizetését követően viseli a kockázatot.

(4) A biztosító kockázatviselése a 21. § (4) bekezdésében meghatározott türelmi időben fennáll.

(5)⁵⁹ A szerződés érdekmúlással történő megszűnése esetén a biztosító kockázatviselése a forgalomból történő kivonás, a forgalomban történő részvétel végleges megszüntetése, a szerződéskötésre kötelezett üzemben tartó személyének változása esetén a tulajdonjog átszállása, illetve az üzemben tartói jogosultság megszűnésének – járműnyilvántartásba bejegyzett – időpontjában szűnik meg.

(5a)⁶⁰ A szerződés 7. § (3a) bekezdésében meghatározott érdekmúlással történő megszűnése esetén a biztosító kockázatviselése a peres, nemperes eljárásban vagy hatósági eljárásban hozott döntés jogerőre emelkedését követő harmincadik napon szűnik meg, feltéve, ha eddig az időpontig a szerződés egyéb okból még nem szűnt meg.

(6) A biztosító kockázatviselése a szerződés közös megegyezéssel történő megszüntetése esetén a szerződés megszűnésének időpontjában, a szerződés biztosítási időszak végére történő felmondása esetén a biztosítási időszak zárónapján szűnik meg.

(7) A szerződés a 21. § (4) bekezdésében meghatározott megszűnése esetén a biztosító kockázatviselése a türelmi idő zárónapján szűnik meg.

(8)⁶¹ A tevékenységi engedély visszavonásával érintett szerződés 10. § (2) bekezdésében meghatározott megszűnése esetén a biztosító kockázatviselése az új szerződés kockázatviselési kezdetének napját megelőző napon megszűnik.

(9)⁶² A (8) bekezdés szerinti új szerződés kockázatviselésének kezdete nem lehet korábbi, mint a tevékenységi engedély visszavonásáról szóló felügyeleti tájékoztató közzétételének napja.

Díjfizetés

20. § (1) A biztosítási díj a kockázat viselésének időtartamára előre illeti meg a biztosítót.

(2) A biztosító a kockázatviselése megszűnése napjáig járó biztosítási díj megfizetését követelheti.

(3) A határozott tartamú biztosítási szerződések biztosítási díja a biztosítás tartamára egy összegben illeti meg a biztosítót (egyszeri díj).

21. § (1) A biztosítás első díjrészlete, valamint folytatólagos díjrészletei a felek által a szerződésben meghatározott időpontokban esedékesek. Ennek hiányában az első díjrészlet a

szerződés létrejöttkor, a folytatólagos díjrészlet pedig az adott díjfizetési időszaknak az első napján esedékes.

(1a)⁶³ Ha a díj a 23. § (2) bekezdésében meghatározott megváltoztatás esetén módosul, vagy a szerződő fél által már megfizetett díjat jogszabályváltozás folytán utóbb más tartozására kell elszámolni, az üzemben tartó a díjkülönbözetet – a felek eltérő megállapodásának hiányában – az esedékes következő biztosítási díjrészlettel együtt – a biztosítási időszakra járó díj teljes megfizetése esetén 30 napos határidővel – köteles megfizetni.

(2) Az egyszeri díjat – a felek eltérő megállapodásának hiányában – a szerződés létrejöttkor kell megfizetni.

(3) A biztosítót a késedelmes díjfizetés időszakára a szerződésben megállapított kamat illeti meg.

(4) Ha az esedékes biztosítási díjat nem fizetik meg, a biztosító a díj esedékességétől számított harmincadik nap elteltéig – a következményekre történő figyelmeztetés mellett – a szerződő félnek a díj esedékességétől számított hatvannapos póthatáridővel, igazolható módon a teljesítésre vonatkozó felszólítást küld. A türelmi idő eredménytelen letelével a szerződés – amennyiben egyéb okból még nem szűnt meg – az esedékességtől számított hatvanadik napon megszűnik.

(5) A biztosító köteles a szerződés megszűnéséről 15 napon belül az üzemben tartónak igazolható módon értesítést küldeni, amennyiben a szerződés megszűnése díjnemfizetés miatt következett be.

(6)⁶⁴ Az 5. § (3) bekezdésében meghatározott esetben a szerződő fél a szerződés megkötésekor köteles megfizetni az újrakötött szerződés vonatkozásában az adott biztosítási időszak hátralévő részére járó díjat, és – amennyiben még nem fizette meg – a díjnemfizetéssel megszünt szerződés vonatkozásában a türelmi időre járó díjat.

(7)⁶⁵ A biztosító köteles a szerződés (4) bekezdés szerinti díjnemfizetés miatt bekövetkező megszűnése esetén a kötvénynyilvántartó szerv felé a 49. § alapján fennálló értesítési kötelezettségének a szerződés megszűnésétől számított nyolc munkanapon belül eleget tenni.

Fedezetlenségi díj megfizetésére vonatkozó szabályok

22. § (1) Az üzemben tartó köteles a fedezetlenségi díjat megfizetni.

(2)⁶⁶ A teljes fedezetlenségi díjat azon biztosító köteles kiszámítani és beszedni, amely az üzemben tartóval a fedezetlenség időtartamát követően szerződést köt. A fedezetlenségi díj kiszámítása során a biztosító az utolsó öt év fedezetlenségének időtartamát veheti figyelembe.

(3) A biztosító a fedezetlenségi díjat az arról történt tudomásszerzést követően haladéktalanul köteles kiszámítani.

(4) A fedezetlenségi díj kiszámításánál arra az évre járó meghirdetett díjtarifát kell alkalmazni, amelyre a fedezetlenség időtartama esik, a díjat beszedő biztosító díjtarifája nem alkalmazható.

(5)⁶⁷ Az üzemben tartó a (3) és (4) bekezdésben meghatározottak szerint kiszámított fedezetlenségi díjat az esedékes biztosítási díjrészlettel együtt, a biztosítási időszakra járó teljes díj egyösszegű megfizetése esetén 30 napos határidővel köteles megfizetni. A biztosító, ha a fedezetlenséggel érintett időszak meghaladja a 120 napot, részletfizetési lehetőséget nyújthat.

(6) Ha az üzemben tartó az (5) bekezdésben meghatározott kötelezettségének nem tesz eleget, a 21. § (4) bekezdésében meghatározott rendelkezéseket kell alkalmazni.

(7)⁶⁸ A Kártalanítási Számla kezelője a fedezetlenségi díjnak – a díjhirdetést követő naptári évre vonatkozó, a Kártalanítási Számla általi kártérítések és a kártérítésekhez kapcsolódó eljárási költségek alapján egy naptári évre számított – tarifáját gépjármű-kategóriánként, legkésőbb a naptári év végét megelőző negyvenötödik napig a Magyar Nemzeti Bank

elnökének rendeletében meghatározott módon a Felügyelet honlapján meghirdeti, továbbá ezzel egyidejűleg a MABISZ honlapján közzéteszi. Eltérés esetén a Felügyelet honlapján meghirdetett tarifa az alkalmazandó.

(8)⁶⁹ A Kártalanítási Számla kezelője jogosult az érdekmúlás miatt vagy egyéb okból következően ki nem számlázott, illetve a biztosító által kiszámlázott és az üzemben tartó által részben vagy teljes mértékben ki nem fizetett fedezetlenségi díjat beszedni.

(9)⁷⁰ A Kártalanítási Számla kezelője a (7) bekezdésben meghatározottak szerint számított fedezetlenségi díj tarifájának a megállapítása során a 36. § (11)–(12) bekezdésben meghatározott esetre vonatkozóan méltányos mértékű külön tarifát állapít meg.

Díjtarifa, díjhirdetés

23. §⁷¹ (1) A biztosító a díjat minden egyedi szerződés vonatkozásában a meghirdetett – a biztosítási időszak, illetve tartam kezdőnapján alkalmazandó – díjtarifa alapján alakítja ki és azt az adott biztosítási időszak alatt – jogszabály eltérő rendelkezése hiányában – nem változtathatja meg, kivéve, ha a szerződés díja a szerződő üzemben tartónak a szerződés megkötésekor fennálló közlési vagy együttműködési kötelezettségének megsértése következtében tér el a díjtarifa szerint megállapítandó díjtól.

(2) A szerződő üzemben tartónak a szerződés megkötésekor fennálló közlési vagy együttműködési kötelezettségének megsértése esetén a szerződés díja legkésőbb a kockázatviselés kezdetét követő hatvan napon belül, az üzemben tartó egyidejű értesítése mellett – a szerződéskötéskor fennálló tények figyelembevételével – a kockázatviselés kezdetétől alkalmazandó hatállyal módosítható a biztosítási időszak, illetve tartam kezdőnapján alkalmazandó díjtarifa szerint.

(3)⁷² A biztosító köteles minden egyedi szerződés vonatkozásában egy – a meghirdetés napjától számított hatvannapos időszakon túli – előre meghatározott naptól alkalmazandó díjtarifáját a Magyar Nemzeti Bank elnökének rendeletében meghatározott módon, a Felügyelet honlapján meghirdetni, továbbá a meghirdetés közzétételével egyidejűleg a saját és a MABISZ honlapján közzétenni. Eltérés esetén a Felügyelet honlapján meghirdetett tarifa alkalmazandó.

(3a)⁷³ A biztosító (3) bekezdésben meghatározott díjtarifája csak a 24. § (1) bekezdése szerint módosuló szerződéssel rendelkező javára tartalmazhat különbségtételt abból a szempontból, hogy a szerződés új szerződésnek vagy pedig a 24. § (1) bekezdés szerint módosuló szerződésnek minősül.

(4) A biztosító köteles a biztosítási feltételeit és az alkalmazandó díjtarifáját az ügyfélfogadásra rendelkezésre álló helyiségeiben és a honlapján folyamatosan hozzáférhetővé tenni.

(4a)⁷⁴ A biztosító a (4) bekezdésben meghatározott hozzáférhetővé tétel során köteles figyelemfelhívásra alkalmas módon – a díjtarifájával kapcsolatban – azt is feltüntetni, hogy a (3) bekezdésben meghatározottak szerint alkalmazandó díjtarifája csak a 24. § (1) bekezdése szerint módosuló szerződéssel rendelkező javára tartalmazhat különbségtételt abból a szempontból, hogy a szerződés új szerződésnek vagy pedig a 24. § (1) bekezdés szerint módosuló szerződésnek minősül.

(5) Ha a biztosító a gépjármű-felelősségbiztosítást határon átnyúló szolgáltatás keretében nyújtja és Magyarország területén szervezeti egységgel nem rendelkezik, köteles gondoskodni arról, hogy a (4) bekezdésben említett információk a kárképviselő székhelyén vagy lakóhelyén betekintés céljából kifüggesztésre kerüljenek.

24. §⁷⁵ (1) A határozatlan tartamú szerződés fennállása alatt a biztosítás díja a következő biztosítási időszak első napjától kezdődő hatállyal a biztosítási időszak kezdőnapján

alkalmazandó díjtartifa szerint módosul, és az az adott biztosítási időszak alatt nem változtatható meg.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltaktól kizárólag akkor lehet eltérni, ha azt jogszabály kifejezetten lehetővé teszi.

Bonus-malus rendszer

25. § (1) Az üzemben tartó a kármentes időszakhoz igazodó díjkedvezményre (bonus) jogosult, illetve az okozott és a biztosító teljesítési kötelezettségét kiváltó káresemények számához igazodó díjtöbblet (malus) fizetésére köteles.

(2) A biztosítók külön rendeletben meghatározottak szerint kötelesek a kártörténeti adatokat felhasználni, a kártörténeti adatokon alapuló bonus-malus rendszert működtetni, továbbá a kártörténeti igazolásokat kiadni.

Szünetelés

26. § (1) A biztosító kockázatviselése a járműnyilvántartásban szereplő gépjárművek esetében szünetel, ha az üzemben tartó kérelmére vagy hivatalból történő eljárás következtében a gépjármű a forgalomból ideiglenes kivonásra került.

(2) A biztosítót az (1) bekezdésben meghatározott ideiglenes kivonás tényéről, valamint annak kezdő és záró időpontjáról a kötvénynyilvántartó szerv elektronikus úton értesíti.

(3)⁷⁶ A szünetelés a (2) bekezdésben meghatározott időpontoknak megfelelően a kivonás napjától a szünetelés lejártának napjáig vagy a gépjármű ismételt forgalomba helyezésének napjáig, de legfeljebb egy évig tart.

(4)⁷⁷ Ha az újbóli üzembe helyezés a kivonás napjától számított egy éven belül nem történik meg, a szerződés az egyéves időszak utolsó napját követő napon megszűnik.

(5) A szünetelést követő díjrészlet fizetésének esedékessége – a felek eltérő megállapodásának hiányában – a szünetelés megszűnésének a napja.

(6) A hivatalból történő ideiglenes kivonás következtében fennálló szünetelés esetén a biztosító a (2) bekezdésben meghatározott értesüléstől számított 15 napon belül tájékoztatja az üzemben tartót a kockázatviselés szünetelésének tényéről és az esetlegesen bekövetkező károkozás következményeiről.

(7) A szünetelés időtartama alatt az üzemben tartó kötelezettsége a szerződés folyamatos díjfizetéssel történő hatályban tartására nem áll fenn.

(8) A járműnyilvántartásban nem szereplő gépjárművek esetében a szünetelésnek nincs helye.

Kártérítési igények érvényesítése

27. §⁷⁸ A biztosító, a Kártalanítási Számla kezelője, a Nemzeti Iroda, a kárrendezési megbízott, valamint a Kártalanítási Szervezet a gépjármű üzemeltetése során okozott kárt az e törvényben foglaltak szerint megtéríti. E kártérítés nem érinti a károsultnak a Polgári Törvénykönyv szerződésszegéssel okozott károkért való felelősség szabályai alapján érvényesíthető további kártérítési igényét.

28. § (1) A károsult kártérítési igényét e törvény alapján, a biztosítási szerződés keretei között a károkozó gépjármű üzemben tartójának biztosítójával szemben közvetlenül, illetve az e törvényben meghatározott esetekben a Kártalanítási Számla kezelőjével szemben jogosult érvényesíteni.

(2)⁷⁹ A más tagállam területén lakóhellyel (székhellyel) rendelkező károsult keresetet indíthat a károkozó Magyarország területén székhellyel rendelkező biztosítójával szemben a

lakóhelye (székhelye) szerinti tagállamban, vagy a baleset bekövetkezésének helye szerinti tagállamban, amennyiben a baleset a zöldkártyarendszer valamely, a károsult lakóhelyétől (székhelyétől) eltérő országában következett be.

(3) A biztosítóval szemben támasztott követeléseket a károsult választása szerint a kárképviselővel szemben is érvényesítheti a biztosítóra kiterjedő joghatállyal.

29. § (1) A biztosítási esemény bekövetkeztekor a baleset részesei a helyszínen kötelesek átadni egymásnak a személy, a gépjármű és a biztosítási szerződés azonosításához szükséges – a 46. § (2) bekezdésének *a)*, *b)* és *d)* pontjaiban meghatározott – adatokat, valamint a baleset lényeges körülményeire vonatkozó információkat. Az így átadott adatok az e törvényben meghatározott feladatainak ellátása céljából kizárólag a biztosítóhoz, a Nemzeti Irodához, a Kártalanítási Számla kezelőjéhez, a Kártalanítási Szervezethez, a levelezőhöz, a kárrendezési megbízotthoz, a kárképviselőhöz, az egészségbiztosítási szervhez, a nyugdíjbiztosítási szervhez továbbíthatók és a Bit. biztosítási titokra vonatkozó szabályai szerint kezelendők.

(2) A károsult a káreseményt – annak bekövetkeztétől, illetve a tudomásszerzéstől számított – 30 napon belül köteles bejelenteni a biztosítónak. A határidő elmulasztása esetén – kivéve, ha a károsult bizonyítja, hogy az önhibáján kívül történt – a késedelmes teljesítés jogkövetkezményei a káresemény bekövetkezése és a káresemény bejelentése közötti időszakra a biztosítóval, a kárrendezési megbízottal, a levelezővel, a Kártalanítási Számla kezelőjével, a kárképviselővel és a Nemzeti Irodával szemben nem alkalmazhatók.

(3)⁸⁰ A Kártalanítási Alap fedezi a károsultnak a felszámolás alatt álló biztosítóval szemben fennálló követelését a biztosítási szerződésben, valamint e törvényben a kártérítési igények érvényesítésével kapcsolatos rendelkezések figyelembevételével.

30. § (1) A biztosított köteles a káreseményt – a kárrendezéshez szükséges adatok megadásával és a lényeges körülmények leírásával, valamint a káreseménnyel kapcsolatos hatósági (rendőrségi) eljárást lefolytató szerv megjelölésével – 5 munkanapon belül a biztosítójánál írásban bejelenteni.

(2)⁸¹ Fedezetet nyújtó érvényes biztosítási szerződéssel nem rendelkező üzemben tartó az (1) bekezdésben meghatározottakat 5 munkanapon belül köteles a Kártalanítási Számla kezelőjének bejelenteni. Ha a károsult – a balesetben részes másik fél vagy az eljáró hatóság tájékoztatása alapján – a bejelentést olyan biztosítónál teszi meg, amelynél a gépjármű üzembentartója nem rendelkezik a káresemény időpontjában fedezetet nyújtó érvényes biztosítási szerződéssel vagy a szerződés fennállása vitás és más – biztosítási fedezetet nyújtó – biztosító érintettsége nem merül fel, a biztosító a bejelentést – további intézkedés megtétele nélkül – annak beérkezésétől számított 8 munkanapon belül köteles a Kártalanítási Számla kezelőjének továbbítani és a károsultat erről egyidejűleg tájékoztatni. A 31. §-ban meghatározott 15 napos, illetve 3 hónapos időszak kezdő időpontja a dokumentumok, illetve a bejelentés Kártalanítási Számla kezelőjéhez történő beérkezésének napját követő munkanap.

(3) Köteles a biztosított 5 munkanapon belül bejelenteni azt is, ha a káreseménnyel kapcsolatban ellene peres vagy nemperes eljárás indult. A biztosító jogosult ebben az eljárásban a biztosított képviselétéről gondoskodni.

(4) Az érvényes biztosítási szerződéssel nem rendelkező üzemben tartó a (3) bekezdésben meghatározottakat 5 munkanapon belül köteles a Kártalanítási Számla kezelőjének bejelenteni. A Kártalanítási Számla kezelője jogosult ebben az eljárásban az érvényes biztosítási szerződéssel nem rendelkező üzemben tartó képviselétéről gondoskodni.

(5) Külföldön bekövetkezett káresemény bejelentésének határidejét a hazaérkezés időpontjától kell számítani.

(6)⁸² A biztosító, a Nemzeti Iroda, a Kártalanítási Számla kezelője, a kárképviselő és a levelező kérelmére, a kárrendezési eljárás lefolytatása céljából, az eljáró hatóság tájékoztatást nyújt a káreseménnyel kapcsolatos eljárás állásáról, eredményéről, a károsult és a károkozó – 46. § (2) bekezdésének *a)* pontjában meghatározott – személyes adatairól, a gépjármű

hatósági jelzéséről, a biztosító megnevezéséről, a biztosítást igazoló okirat számáról, valamint a káreseménnyel kapcsolatban a konkrét esetre vonatkoztatva a kártérítési igények rendezéséhez szükséges alapvető adatokról.

31. § A biztosító, ennek kárrendezési megbízottja, levelezője, a kárképviselő, a Kártalanítási Számla kezelője és a Nemzeti Iroda köteles a kárrendezéshez nélkülözhetetlen dokumentumok beérkezésétől számított 15 napon belül, de ezek beérkezésének hiányában is legkésőbb a kártérítési igény benyújtásától számított három hónapon belül a károsultnak:

a) kellően megindokolt kártérítési javaslatot tenni azokban az esetekben, amelyekben a felelősség nem vitás és a kárt a 13. § (1)–(2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően, jogcímenként (beleértve a kamatra vonatkozó tájékoztatást) összszerszerűen megállapította, vagy

b)⁸³ indoklással ellátott választ adni a kártérítési igényben foglalt egyes követelésekre, azokban az esetekben, amikor a felelősséget nem ismeri el, vagy az nem egyértelmű, vagy a teljes kárt összszerszerűen nem állapította meg.

32. § (1) A biztosító a kártérítési követelések jogosságát a biztosított felelősségre vonatkozó nyilatkozatában foglaltak és a rendelkezésre álló tények és adatok összevetése alapján, a biztosított kártérítési felelősségéhez mérten köteles megállapítani.

(2) A károsult kártérítési követelését elutasító jogerős ítélet hatálya a biztosítottra – a 35. § (1) bekezdésében meghatározott esetekben az üzemben tartóra és a vezetőre – is kiterjed, ha azt a károsult és a biztosító, a kárképviselő, a Nemzeti Iroda vagy a Kártalanítási Számla kezelője közötti perben hozta a bíróság.

(3) A biztosító, a Kártalanítási Számla kezelője egyösszegű pénzbeli kártérítés esetén köteles a megállapított összeget a kártérítési javaslat elfogadását, vagy a kártérítés jogerős megítélését követő 15 napon belül a károsultnak megfizetni.

32/A. §⁸⁴ (1) Gépjármű károsodása esetén a biztosító előzetes kalkulációt készít az általa téríthető helyreállítási költségek és kiadások nettó, illetve bruttó összegéről, illetve – amennyiben az értékcsökkenés fizetésének feltétele fennáll – az értékcsökkenés mértékének megfelelő összegről, és erről tájékoztatja a károsultat.

(2)⁸⁵ A biztosító a gépjárműben keletkezett kár helyreállításához szükséges költségek általános forgalmi adóval növelt összegét a károsultnak csak akkor térítheti meg, ha a károsult által bemutatott számla tartalmazza a gépjármű helyreállításához szükséges munkálatok megnevezését, anyagköltségét és munkadíját, valamint az a számvitelről szóló törvény előírásainak megfelel, kivéve, ha a károsult a közlekedésbiztonsági szempontokra is tekintettel a gépjármű megjavíttatása helyett az (1) bekezdés szerinti mértékű nettó kártérítési összeggel szabadon kíván rendelkezni. Amennyiben az értékcsökkenés fizetésének feltétele fennáll, a biztosító az (1) bekezdés szerinti értékcsökkenés összegét téríti meg. Gazdasági totálkár esetén vagy ha a káresemény következtében károsult gépjármű helyreállítása műszaki okokból nem lehetséges, a biztosító a gépjármű károsodás időpontjában fennálló forgalmi értékének maradványértékkel (roncsértékkel) csökkentett összegét alapul véve köteles megtéríteni a károsult kárát.

32/B. §⁸⁶

Törvényi engedmény

33. § Amennyiben a biztosító, a Nemzeti Iroda vagy a Kártalanítási Számla kezelője a kárt megtérítette, a megtérített összeg erejéig őt illetik meg azok a jogok, amelyek a biztosítottat – a 35. § (1) bekezdésében meghatározott esetekben az üzemben tartót és a vezetőt – illették meg a kárért felelős személlyel szemben.

Visszkereset

34. § (1)⁸⁷ A biztosító, a Nemzeti Iroda, valamint a 36. § (6) bekezdésében meghatározott előlegezés esetén a Kártalanítási Számla kezelője az általa kifizetett kártérítési összeg megtérítését követelheti:

a) attól a vezetőtől, aki a gépjárművet az üzemben tartó vagy az egyébként jogosan használó engedélye nélkül vezette;

b) a biztosítottól, több biztosított közös károkozása esetén bármelyiküktől, ha a kárt jogellenesen és szándékosan okozták;

c)⁸⁸ a vezetőtől, ha a gépjárművet alkoholos vagy a vezetési képességre hátrányosan ható szertől befolyásolt állapotban vezette, illetve bármely biztosítottól, ha a gépjármű vezetését ilyen személynek adta át, kivéve, ha bizonyítja, hogy a vezető alkoholos vagy a vezetési képességre hátrányosan ható szertől befolyásolt állapotát nem ismerhette fel;

d) a vezetőtől, ha a gépjármű vezetésére jogosító engedéllyel nem rendelkezett, illetve bármely biztosítottól, ha a gépjármű vezetését ilyen személynek adta át, kivéve, ha bizonyítja, hogy a gépjárművet engedéllyel vezető esetében a gépjárművezetői engedély meglétét alapos okból feltételezte;

e) az üzemben tartótól, ha a balesetet a gépjármű súlyosan elhanyagolt műszaki állapota okozta;

f) a vezetőtől, ha a kárt segítségnyújtás elmulasztásával, illetve foglalkozás körében elkövetett szándékos veszélyeztetéssel okozta;

g) az üzemben tartótól, illetve a vezetőtől, ha a szerződés megkötésekor, a biztosítási esemény bekövetkezésekor, vagy egyébként terhelő közlési, változásbejelentési, kárbejelentési kötelezettségét nem teljesítette, oly mértékben, ahogyan ez a fizetési kötelezettséget befolyásolta.

(2)⁸⁹ Ha a biztosított az (1) bekezdés c) pontjában, valamint a vezető az f) pontban felsorolt esetekben köteles a megtérítésre, a teljesített szolgáltatások keretei között egy biztosítási eseménnyel kapcsolatban a biztosító, a Nemzeti Iroda, valamint a Kártalanítási Számla kezelője legfeljebb 5 millió Ft-ig érvényesítheti követelését.

(3)⁹⁰ Ha a biztosított az (1) bekezdés d) pontjában, valamint az üzemben tartó az (1) bekezdés e) pontjában meghatározott esetben köteles a megtérítésre, a teljesített szolgáltatások keretei között egy biztosítási eseménnyel kapcsolatban a biztosító, a Nemzeti Iroda, valamint a Kártalanítási Számla kezelője legfeljebb 1,5 millió Ft-ig érvényesítheti követelését.

(4) Ha az üzemben tartó, illetve a vezető bizonyítja, hogy az (1) bekezdés g) pontjában meghatározott kötelezettségét nem szándékosan szegte meg, a biztosító, a Nemzeti Iroda, valamint a Kártalanítási Számla kezelője követelését az általa teljesített szolgáltatás keretei között legfeljebb 500 ezer Ft-ig érvényesítheti.

(5) Az elhunyt biztosított örökösével szemben a biztosító, a Nemzeti Iroda, valamint a Kártalanítási Számla kezelője nem érvényesíthet megtérítési igényt.

II. Fejezet

A GÉPJÁRMŰ-FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁS KÜLÖNÖS SZABÁLYAI

A Kártalanítási Számla helytállási kötelezettsége

35. § (1)⁹¹ A károsult a biztosítási kötelezettség ellenére szerződéssel nem rendelkező, vagy ismeretlen üzemben tartó gépjárműve által vagy az ismeretlen gépjárművel Magyarország területén okozott, vagy a 26. §-ban meghatározott szünetelés ideje alatt bekövetkezett kárának megtérítése iránti igényét az e törvényben foglaltak alapján – a 36. §-ban foglalt kivételekkel – a Kártalanítási Számla kezelőjével szemben is érvényesítheti. A Kártalanítási Számla

kezelője a 13. § (1) bekezdésében meghatározott összeghatárokig köteles helytállni. A károsult kárát a Kártalanítási Számla kezelője akkor is köteles megtéríteni, ha a kárt forgalomba nem helyezett vagy a forgalomból kivont gépjárművel okozták.

(2)⁹² Ha biztosítási fedezettel nem rendelkező üzemben tartó magyarországi telephelyű gépjárművel más tagállam területén kárt okoz, vagy ha a károkozó gépjármű rendeltetés helye szerinti tagállama Magyarország, a Kártalanítási Számla kezelője a 13. § (2) bekezdésében meghatározott mértékig megtéríti a károsult kárát, vagy a külföldi nemzeti iroda, illetve tagja, a tagállam kártalanítási szervezete, vagy garanciaalapja visszakövetelési igényét. Nem tagállam területén okozott károk esetében a Kártalanítási Számla kezelőjét e kötelezettség a nemzeti irodák közötti ez irányú megállapodás alapján terheli.

(3) A Kártalanítási Számla kezelője a biztosítók bármelyikét megbízhatja a károk rendezésével és perbeli képvisellete ellátásával.

36. § (1) A Kártalanítási Számla kezelője kizárólag olyan mértékben köteles helytállni, amilyen mértékben a károsult a kárának megtérítését a társadalombiztosítás vagy vagyon- és felelősségbiztosítás alapján nem követelheti.

(2) A vagyon- és felelősségbiztosításból, valamint a társadalombiztosításból eredő megtérítési követeléseket a Kártalanítási Számla nem fedezi.

(3)⁹³ A Kártalanítási Számla kezelőjének kártalanítási kötelezettsége nem terjed ki az ismeretlen gépjárművel a károsult gépjárműben, az útban, az út tartozékát képező közlekedési műtárgyakban, az elektromos és a hírközlési berendezésekben és egyéb közművekben, ezek tartozékaiban, a reklámhordozó eszközökben, továbbá az egyéb vagyontárgyakban okozott károkra.

(4) Ha az ismeretlen gépjárművel okozott baleset halállal vagy súlyos személyi sérüléssel jár, a Kártalanítási Számla kezelője megtéríti a károsult gépjárműben okozott károkat is.

(5) A károsult – a kár bekövetkeztétől számított – 30 napon belül köteles bejelenteni az ismeretlen gépjármű által okozott káreseményt a Kártalanítási Számla kezelőjének. Ha a károsult a bejelentési kötelezettségének önhibájából nem tesz eleget, és emiatt lényeges körülmények kideríthetlenné válnak, a Kártalanítási Számla kezelőjének fizetési kötelezettsége nem áll fenn.

(6) Ha a Kártalanítási Számla kezelője és a biztosító között vitás az, hogy ki köteles a vétlen károsult kárát megtéríteni, a kártérítés összegét a Kártalanítási Számla kezelője megelőlegezi, és utólag a károkozó biztosítójával elszámol. A Kártalanítási Számla kezelője előlegezi meg a kártérítés összegét abban az esetben is, ha a biztosítók között vitás az, hogy ki köteles a vétlen károsult kárát megtéríteni.

(6a)⁹⁴ A Kártalanítási Számla kezelője téríti meg a – még meg nem térített – jogalapjában és összecszerúságában dokumentumokkal alátámasztott kártérítés összegét a károsultnak abban az esetben is, ha

a) Magyarországon határon átnyúló szolgáltatás keretében vagy fióktelep útján tevékenységet végző, másik tagállamban székhellyel rendelkező biztosító – kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás művelésére vonatkozó – tevékenységi engedélyét a székhely szerinti tagállam felügyeleti hatósága visszavonta és

b) az a) pontban meghatározott biztosító a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződésen alapuló kártérítési igényeket – a székhely szerinti tagállam felügyeleti hatósága vagy a Felügyelet által megállapítottan – nem teljesíti.

(6b)⁹⁵ A (6a) bekezdésben meghatározott kártérítési összeg megtérítésére a Kártalanítási Számla kezelője akkor köteles, ha a Felügyelet a (6a) bekezdésben meghatározott feltételek fennállására vonatkozó tájékoztatóját a honlapján közzétette és a károsult a megtérítésre vonatkozó bejelentését a Felügyelet által közzétett tájékoztatóban meghatározottak szerint megtette.

(6c)⁹⁶ A kártérítési igények fennállásának, valamint jogalapjának és összezszerőségének megállapítása érdekében a (6a) bekezdés *a*) pontjában meghatározott biztosító a (6b) bekezdésben meghatározott tájékoztatás közzétételét követő 15 napon belül köteles a nála bejelentett, még ki nem elégített kártérítési igényekre vonatkozó adatokat és okiratokat vagy azok másolatát, valamint a károkozás időpontjában a biztosítási fedezet meglétére vonatkozó igazolást a Kártalanítási Számla kezelője részére átadni. Az adatok, okirat(másolat)ok és igazolás átadása informatikai módszerrel történik nyílt szabványoknak vagy elterjedt elektronikus formátumnak megfelelő, informatikailag olvasható formátumban.

(6d)⁹⁷ A (6b) bekezdésben meghatározott – bejelentett – megtérítési igényekkel kapcsolatban a (6a) bekezdés *a*) pontjában meghatározott biztosító a Kártalanítási Számla kezelője kérésére három napon belül köteles kiegészítő tájékoztatást adni.

(6e)⁹⁸ A (6c) bekezdés szerinti adatok, okirat(másolat)ok és igazolás beszerzését a Felügyelet a (6a) bekezdés *a*) pontjában meghatározott biztosító székhelye szerinti tagállam felügyeleti hatóságával történő felügyeleti együttműködése keretében elősegíti.

(6f)⁹⁹ A (6a) bekezdés *a*) pontjában meghatározott biztosító a (6c) bekezdés szerinti adatok, okirat(másolat)ok és igazolás átadásának napját követően – a (6h) bekezdésben meghatározott eset kivételével – a károsulttól kárigenyt nem fogadhat be.

(6g)¹⁰⁰ A (6a) bekezdésben meghatározott megtérítési kötelezettség a Kártalanítási Alap megtérítési kötelezettségének beálltával megszűnik.

(6h)¹⁰¹ A (6a) bekezdésben meghatározott megtérítési kötelezettség akkor is megszűnik, ha a (6a) bekezdésben meghatározott biztosító, a kárrendezés lefolytatására feljogosított garanciaalap vagy egyéb szervezet, illetve ezek megbízottja a kárrendezési eljárást megkezdi. Ebben az esetben a Kártalanítási Számla kezelője a nála folyamatban lévő ügyek aktáit – 15 napon belül – lezárja és azokat a kárrendező részére átadja.

(7) A harmadik országbeli károsult kárát a Kártalanítási Számla kezelője kizárólag akkor téríti meg, ha a károsult országában magyar állampolgár részére a baleset időpontjában hasonló esetben kártalanítás jár.

(8) A 34. §-ban meghatározottaktól függetlenül a Kártalanítási Számla kezelője a károsult követelésének kielégítésével kapcsolatban felmerült összes ráfordítása és – átalányösszegben is megállapítható – költsége megtérítését követelheti:

a) egyetemlegesen a biztosítási fedezettel nem rendelkező üzemben tartótól és attól a vezetőtől, aki a gépjárművet az üzemben tartó engedélye nélkül vagy a biztosítási fedezet hiányának tudatában vezette;

b) egyetemlegesen a forgalomba nem helyezett vagy a forgalomból kivont gépjármű üzemben tartójától és vezetőjétől;

c) az ismeretlen üzemben tartó gépjárművének vezetőjétől;

d) az ismeretlen gépjármű vezetőjétől, amennyiben ennek személye ismert és a károkozásért felelős;

e) az üzemben tartótól, ha a káresemény a 26. §-ban meghatározott szünetelés ideje alatt következik be,

f)¹⁰² a vezetőtől, ha a gépjárművet alkoholos vagy a vezetési képességre hátrányosan ható szertől befolyásolt állapotban vezette;

g)¹⁰³ a vezetőtől, ha a gépjármű vezetésére jogosító engedéllyel nem rendelkezett;

h)¹⁰⁴ a vezetőtől, ha a kárt segítségnyújtás elmulasztásával, illetve foglalkozás körében elkövetett szándékos veszélyeztetéssel okozta.

(8a)¹⁰⁵ A (6a) bekezdésben meghatározott megtérítés folytán a Kártalanítási Számlára száll át – a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés, továbbá magyar vagy tagállami jogszabályi rendelkezés alapján – a károsultat

a) a nem teljesítő biztosítóval szemben, továbbá

b) az a) pontban meghatározott biztosítóra tekintettel a kártérítésre, illetve megtérítésre kötelezett külföldi szervezettel, illetve a Kártalanítási Alappal szemben megillető minden jog és követelés.

(8b)¹⁰⁶ A Kártalanítási Számlát a (8a) bekezdés szerinti engedményezés következtében megillető jogok és követelések érvényesítése során a károsult a Kártalanítási Számla kezelőjével – az érvényesítéshez szükséges adatok, okiratok, igazolások, nyilatkozatok beszerzése elősegítése érdekében – együttműködni köteles.

(9) A Kártalanítási Számla kezelője e törvény alapján feladatainak ellátása, illetve őt megillető igényének érvényesítése érdekében pert indíthat.

(10) A Kártalanítási Számla kezelője nem érvényesíthet megtérítési igényt az elhunyt üzemben tartó, illetve vezető örökösével szemben.

(11)¹⁰⁷ A Kártalanítási Számla kezelőjét a 33. §-ban és a (8) bekezdés a) pontjában meghatározott jogosultság – a (12) bekezdésben meghatározott időtartamban és feltételek szerint – nem illeti meg az olyan kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási szerződés vonatkozásában, amely azért szűnt meg, mert a biztosító ellen felszámolási eljárás indult.

(12)¹⁰⁸ A (11) bekezdésben meghatározott jogosultság azon káreseményből eredő követelés vonatkozásában nem illeti meg a Kártalanítási Számla kezelőjét, amely a felszámolás kezdő időpontjának napjától az azt követő hatvanadik nap végéig bekövetkezett. Azon felszámolás alatt álló biztosító esetén, amely Magyarország területén székhellyel vagy fiókteleppel nem rendelkezik és Magyarország területén határon átnyúló szolgáltatás keretében végezte a tevékenységét, a hatvannapos időtartam a felszámolásról szóló döntés Európai Közösségek Hivatalos Lapjában a 11. melléklet A) részében meghatározott nyomtatványban megjelölt döntés jogerőre emelkedésének a napján kezdődik.

A kárrendezési megbízott

37. § (1)¹⁰⁹ A Magyarország területén székhellyel rendelkező biztosító a (2) bekezdésben meghatározott feladatok ellátására kárrendezési megbízottat jelöl ki.

(2)¹¹⁰ Ha a zöldkártyarendszer valamely, a károsult lakóhelyétől (székhelyétől) eltérő országában magyarországi telephelyű gépjármű üzemeltetésével kárt okoznak, és a károkozónak a Magyarország területén székhellyel rendelkező biztosítójával szemben a más tagállam területén lakóhelyel (székhellyel) rendelkező károsultnak e károk miatt kártérítési igénye keletkezik, a károsult kártérítési igényét lakóhelye (székhelye) szerinti tagállam területén a károkozó biztosítója által kijelölt kárrendezési megbízottjához is benyújthatja. A károsult igényét választása szerint a károkozóval vagy a károkozó biztosítójával szemben közvetlenül is érvényesítheti.

(3)¹¹¹ A Magyarország területén székhellyel rendelkező biztosító kárrendezési megbízottja a kártérítési igényekkel kapcsolatban köteles összegyűjteni a kártérítési igények rendezéséhez szükséges valamennyi információt, és köteles a kárrendezés elintézéséhez szükséges minden intézkedést megtenni, valamint a kárrendezési eljárást a károsult lakóhelye, illetve székhelye szerinti tagállam hivatalos nyelvén lefolytatni.

(4)¹¹² Ha – Magyarország területén kívül – a zöldkártyarendszer valamely országában más tagállam területén telephellyel rendelkező gépjármű (nem magyarországi telephelyű gépjármű) üzemeltetésével kárt okoznak, és a Magyarország területén lakóhelyel (székhellyel) rendelkező károsultnak e károk miatt a károkozó gépjármű-felelősségbiztosítójával szemben kártérítési igénye keletkezik („szenvedett kár”), kártérítési igényét a károkozó gépjármű-felelősségbiztosítója által Magyarországra kijelölt kárrendezési megbízottjához is benyújthatja. A károsult igényét választása szerint a károkozóval vagy a károkozó gépjármű-felelősségbiztosítójával szemben közvetlenül is érvényesítheti.

A kárképviselő

38. § (1)¹¹³ A Magyarország területén székhellyel vagy fiókteleppel nem rendelkező biztosító gépjármű-felelősségbiztosítást határon átnyúló szolgáltatás keretében Magyarország területén csak akkor nyújthat, ha a tevékenység folytatásához kárképviselőt bízott meg.

(2)¹¹⁴ A kárképviselőnek Magyarország területén állandó lakóhellyel vagy székhellyel kell rendelkeznie.

(3) Az (1) bekezdésben meghatározott biztosítónak a kárképviselővel kapcsolatos adatokat, annak kijelölését, illetve az adataiban, valamint a személyében bekövetkezett változásokat 8 napon belül a Felügyeletnek be kell jelentenie.

(4)¹¹⁵ Az (1) bekezdésben meghatározott biztosítók által kijelölt kárképviselők listáját és a kárképviselők adataiban bekövetkezett változásokat a Felügyelet internetes honlapján folyamatosan közzéteszi.

(5) Az (1) bekezdésben meghatározott biztosítónak határon átnyúló szolgáltatás esetén a tevékenység megkezdése előtt 30 nappal a szerződésre vonatkozó magyar nyelvű dokumentumokat – ideértve a szerződési feltételeket is – a Felügyelet részére be kell nyújtani.

A Kártalanítási Szervezet

39. § (1) A Kártalanítási Szervezet a (2) bekezdésben rögzített esetekben köteles a 37. § (4) bekezdése szerinti biztosító helytállási kötelezettségéhez igazodó mértékben – helyette is – szolgáltatást nyújtani.

(2) A károsult kártérítési igényét a Kártalanítási Szervezettel szemben csak akkor érvényesítheti, ha

a)¹¹⁶ a balesetet okozó gépjármű 37. § (4) bekezdése szerinti biztosítója vagy ennek kárrendezési megbízottja a károsult kártérítési igényének benyújtását követő három hónap elteltével sem adott a kártérítési igénybejelentésben előterjesztettekre a 31. §-ban szabályozottaknak megfelelő választ,

b) a 37. § (4) bekezdése szerinti biztosító nem nevezett ki kárrendezési megbízottat, kivéve, ha a károsult igényét közvetlenül a biztosítónál terjesztette elő, és az három hónapon belül a kártérítési igényre indokolt választ vagy indokolt kártérítési javaslatot adott, vagy

c) a gépjármű vagy a 37. § (4) bekezdése szerinti biztosító a balesetet követő két hónap elteltével sem volt azonosítható.

(3) A követelést a (2) bekezdés szerinti határidők elteltét követő két hónapon belül, a (2) bekezdés b) pontjában szereplő esetben attól az időponttól számítva kell érvényesíteni, amint arról a károsult tudomást szerzett, vagy tudomást szerezhetett volna arról, hogy kárrendezési megbízott kijelölésére nem került sor.

(4) Az (1) bekezdés szerinti igény megszűnik, ha a károsult a 37. § (4) bekezdése szerinti biztosítóval szemben közvetlenül bíróság előtt lépett fel, vagy ha a biztosító vagy kárrendezési megbízottja teljesíti kötelezettségeit.

(5) A károsult a Kártalanítási Szervezettel szemben a bíróságtól annak megállapítását kérheti, hogy a Kártalanítási Szervezet helytállási kötelezettségének feltételei fennállnak és a követelés még nem szűnt meg.

(6) A vagyon- és felelősségbiztosításból, valamint a társadalombiztosításból eredő megtérítési követeléseket a Kártalanítási Szervezet nem fedezi.

40. § (1) A Kártalanítási Szervezet a károsult igénybejelentésének kézhezvételét követően haladéktalanul értesíti a károkozó 37. § (4) bekezdése szerinti biztosítóját vagy ennek kárrendezési megbízottját. Ha ezek nem teljesítették e törvény szerinti kötelezettségüket, haladéktalanul értesíti a 37. § (4) bekezdése szerinti biztosító székhely szerinti tagállamának

kártalanítási szervezetét. A Kártalanítási Szervezet haladéktalanul értesíti a károkozót arról a körülményről, hogy a károsult igénybejelentését követő két hónapon belül teljesítési kötelezettségének megállapítása céljából intézkedni fog.

(2) A megtérítés folytán a károsultat a károkozóval és biztosítójával szemben megillető követelés a Kártalanítási Szervezetre száll át.

(3) A Kártalanítási Szervezet a károsultnak nyújtott kártalanítás mértékéig megtérítésre jogosult a 37. § (4) bekezdése szerinti biztosító székhely szerinti tagállamának kártalanítási szervezetével szemben.

(4) A Kártalanítási Szervezet a többi tagállam kártalanítási szervezete által nyújtott kártalanítás megtérítésére köteles a magyar jogszabályok rendelkezéseinek megfelelően, ha a biztosítási szerződést a 37. § (2) bekezdése szerinti biztosítóval kötötték.

(5) A Kártalanítási Szervezet a megtérítési igényét a 39. § (2) bekezdésének c) pontjában meghatározott esetben a gépjármű telephely szerinti országának kártalanítási számlájával szemben érvényesítheti.

(6) A kártalanítási szervezetek és garanciaalapok egymással szembeni megtérítési követelésének érvényesítési rendjére nézve az e szervezetek közötti megállapodások irányadók.

Külföldi telephelyű gépjárművekre vonatkozó rendelkezések

41. §¹¹⁷ A külföldi telephelyű gépjármű Magyarország területére harmadik ország, valamint a Rendszámegyezményhez nem csatlakozott tagállam területéről csak akkor léphet be, illetve Magyarország területén akkor vehet részt a forgalomban, ha

a) üzemben tartója (vezetője) érvényes gépjármű-felelősségbiztosítási fedezetet igazoló nemzetközi igazolvánnyal rendelkezik, vagy

b) a gépjármű olyan ország hatósági jelzéseit és országjelét viseli, amely a Rendszámegyezmény részese.

42. § (1)¹¹⁸ Ha a külföldi telephelyű gépjármű üzemben tartója (vezetője) az érvényes gépjármű-felelősségbiztosítási fedezet fennállását a 41. §-ban meghatározott módon nem igazolja, Magyarország területére való belépéskor köteles az e törvény szerinti biztosítóval, vagy biztosítók e célra létrehozott csoportjával határozott időre szóló szerződést (határbiztosítást) kötni, azt a tartózkodás idején folyamatosan fenntartani, s az ezt tanúsító okiratot magánál tartani. E szerződésre a magyar jogot kell alkalmazni és fedezetet kell nyújtania a tagállamok területén okozott károkra.

(2) Az (1) bekezdés szerinti okiratra (határbiztosítás) nincs szükség olyan gépjárművek esetében, amelyeknek telephelye a Rendszámegyezményhez csatlakozott országban van, vagy ha a forgalmi engedélyre nem kötelezett gépjármű állandó telephelye a Rendszámegyezményhez csatlakozott országban van.

(3)¹¹⁹ Az (1) bekezdésben foglaltakat nem kell alkalmazni a Magyarország területén állomásozó vagy áthaladó külföldi katonai gépjárművek esetében, ha azok vonatkozásában nemzetközi egyezmény, illetve jogszabály e törvénytől eltérő szabályokat állapít meg.

(4)¹²⁰ A külföldi telephelyű gépjárművek Magyarország területére történő belépésekor a vámhatóság ellenőrzi a 41. §-ban foglaltak fennállását.

(5) A (2) bekezdés szerinti gépjárművek esetében abban az esetben végezhetnek a jogszabályokban a biztosítás ellenőrzésére feljogosított szervek a biztosításra vonatkozó ellenőrzést, ha az nem rendszeres és nem megkülönböztető jellegű, és olyan ellenőrzés részeként végzik, amely nem kizárólag a biztosítás ellenőrzésére irányul.

43. § (1)¹²¹ Ha Magyarország területén külföldi telephelyű gépjármű üzemeltetésével okoztak kárt, a kártérítési igényt – a 13. § (1) bekezdésében meghatározott értékhatárt figyelembe véve – a Nemzeti Irodával szemben is lehet érvényesíteni. Ha a károkozó gépjármű-felelősségbiztosítója – a Nemzeti Iroda hozzájárulásával – a biztosítottjai által Magyarország területén okozott károk rendezésére levelezővel megállapodást kötött, a károk rendezését és a Nemzeti Iroda perbeli képvisellete ellátását – a Nemzeti Iroda ellentétes rendelkezése hiányában – e levelező, illetve képviselője végzi.

(2) A Nemzeti Iroda ellátja a Kártalanítási Szervezet és az Információs Központ e jogszabályban meghatározott feladatait.

(3)¹²² Ha Magyarország területén külföldi telephelyű gépjármű üzemeltetésével okoztak kárt és a külföldi károsult szokásos tartózkodási helye nem valamely tagállam területén van, a külföldi károsult a Nemzeti Irodával szemben az (1) bekezdés alapján kártérítési igényt kizárólag abban az esetben érvényesíthet, ha országában a baleset időpontjában a magyar károsultat hasonló jog illette meg.

(3a)¹²³ A Nemzeti Iroda megtérítése folytán a károsultat a károkozóval és biztosítójával szemben megillető követelés a Nemzeti Irodára száll át.

(4) A Nemzeti Iroda haladéktalanul tájékoztatja a Felügyeletet, ha

a) a zöldkártyarendszerben részes azon országok tekintetében, melyek nemzeti irodájával a Nemzeti Iroda (a többi tagállammal egyezően) kétoldalú megállapodást kötött,

b) a Rendszámegegyezményhez csatlakozott országok tekintetében,

c) azon országok tekintetében, melyek nemzeti irodájával a Nemzeti Iroda egyoldalú elismerésről külön megállapodást kötött,

változás következik be.

(5)¹²⁴ A MABISZ a (4) bekezdésben meghatározott kategóriák szerinti országok listájáról minden év január 15-éig tájékoztatót jelentet meg, valamint változás esetén az aktuális listát a tájékoztatás kézhezvételétől számított 15 napon belül az internetes honlapján közzéteszi és gondoskodik róla, hogy ezen információk a honlapján folyamatosan elérhetőek legyenek.

(6) Az Európai Bizottság – a tagállamok gépjármű-felelősségbiztosításra és a biztosítási kötelezettség ellenőrzésére vonatkozó jogszabályainak közelítéséről szóló 1972. április 24-i, 72/166/EGK tanácsi irányelv 2. cikk (2) bekezdése alapján – a csatlakozással kapcsolatosan a Hivatalos Lapban közzétett határozatában megjelölt időponttól kell az országot a Rendszámegegyezményhez csatlakozott országnak tekinteni.

HARMADIK RÉSZ

KÖZPONTI FELADATOK

III. Fejezet

ELLENŐRZÉS ÉS NYILVÁNTARTÁS

A biztosítási fedezet fennállásának igazolása

44. § Gépjárművet forgalomba helyezni, a forgalmi engedélybe üzemben tartóval kapcsolatos bejegyzést tenni, ideiglenes forgalomban tartási engedélyt kiadni, azt meghosszabbítani, a gépjármű hatósági jelzését (rendszámtábláját) cserélni, a gépjármű időszakos vizsgálatát elvégezni abban az esetben lehet, ha az e törvény szerinti biztosítási kötelezettségnek eleget tettek.

45. § (1)¹²⁵ A forgalmi engedélybe történő üzembentartói adat bejegyzése és a gépjármű időszakos vizsgálata során, továbbá a közúti forgalomban részt vevő jármű ellenőrzésekor a biztosítási fedezet fennállását az ellenőrzésre jogosult hatóság elektronikus úton, közvetlen

lekérdezővel, a kötvénynyilvántartó szervvel számítógépes kommunikációs kapcsolat segítségével ellenőrzi. E hatósági eljárások során az ügyfél, illetve az ellenőrzés alá vont jogosult a felelősségbiztosítási szerződés fennállását az (1a) bekezdésben meghatározott igazolóeszközzel is bizonyítani.

(1a)¹²⁶ A biztosítási fedezet fennállásának az ellenőrzésre jogosult hatóság – a 44. §-ban meghatározott, azonban az (1) bekezdésben nem említett – eljárása során történő tanúsítására a gépjárművek kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási fedezetének fennállását tanúsító igazolóeszközökre vonatkozó szabályokról szóló miniszteri rendeletben meghatározott igazolóeszköz szolgál.

(2)¹²⁷ Ha a járműnyilvántartás és a kötvénynyilvántartás kötvénynyilvántartó szerv általi negyedéves összevetésével, vagy az ellenőrzésre jogosult hatóság eljárása során megállapítást nyer, hogy a gépjárműre nincs érvényes biztosítási fedezet, a kötvénynyilvántartó szerv, illetve a hatóság értesítése alapján az üzemben tartó lakóhelye (székhelye) szerinti illetékes járási hivatal a külön jogszabályban meghatározott módon – az 57/A. § (1) bekezdésének megfelelően mentesített gépjárművek kivételével – a gépjárművet kivonja a forgalomból.

(2a)¹²⁸ A járási hivatal kötelezi a biztosítót, hogy a gépjármű forgalomba történő visszahelyezésének költségeit az üzemben tartó részére térítse meg, ha a (2) bekezdés szerinti eljárás lefolytatására azért került sor, mert a biztosító a kötvénynyilvántartó szervezet határidőn belül nem, vagy – a biztosító érdekkörében felmerült okból – tévesen értesítette.

(3)¹²⁹ A Magyar Honvédség által üzemben tartott gépjárművek biztosítási fedezetének igazolására a Magyar Honvédség nevére kiállított forgalmi engedély szolgál.

(4)¹³⁰

Kötvénynyilvántartás

46. § (1) A kötvénynyilvántartó szerv a biztosítási fedezet meglétének ellenőrzése, a káresettel kapcsolatos igények, megtérítési követelések érvényesítéséhez szükséges adatok szolgáltatása, a gépjárművekkel kapcsolatban e törvényben előírt feladatok ellátása céljából nyilvántartást vezet a járműnyilvántartásban szereplő gépjárművekre megkötött biztosítás igazoló okirataiban szereplő adatokról és a kockázatviselésnek a (2) bekezdés e) pontjában meghatározott adatairól (kötvénynyilvántartás).

(2) A kötvénynyilvántartás tartalmazza a szerződő üzemben tartó, a gépjármű és a szerződés alább felsorolt adatait:

a)¹³¹ a szerződő üzemben tartó nevét (jogi személy vagy egyéni vállalkozó, egyéni cég nevét, továbbá cégjegyzékszámát, illetve nyilvántartási számát), születési helyét, születési idejét, anyja nevét és lakcímét (székhelyét, telephelyét);

b) a gépjármű hatósági jelzését (rendszerát) és alvázszámát;

c) rendszámváltozás esetén annak időpontját és a korábbi rendszámot;

d) a biztosító nevét, a biztosítást igazoló okirat számát;

e) a kockázatviselés – ha a biztosítás szünetelés idején jön létre, úgy a biztosítási időszak – kezdetének időpontját, megszűnése esetén annak dátumát és a megszűnés okát.

(3) A kötvénynyilvántartó szerv a (2) bekezdésben felsorolt adatokat a biztosítási jogviszony megszűnését követő 7 évig kezeli.

47. § (1) A kötvénynyilvántartásból adatot igényelhet:

a)¹³² a 46. § (2) bekezdés

aa) b), c) és e) pontjaiban meghatározott adatok tekintetében – az e törvényben meghatározott feladatai ellátásához –,

ab) d) pontjában meghatározott adatok tekintetében – a károsult személy meghatalmazása alapján, a károsult személy jogának vagy jogos érdekének az érvényesítéséhez szükséges adatok kiadása céljából –

a biztosító, az adatigénylés időpontja szerinti és az adatigénylés időpontját megelőző, egy meghatározott időpont szerinti adatokra vonatkozóan;

*b)*¹³³ a 46. § (2) bekezdésében foglalt adatok tekintetében – a biztosítással nem rendelkező vagy ismeretlen üzemben tartó gépjárműve által, valamint az ismeretlen gépjárművel okozott károk megtérítése és a károsult követelésének kielégítésével kapcsolatban felmerült összes ráfordítása és költsége visszakövetelése céljából – a Kártalanítási Számla kezelője, az adatigénylés időpontja szerinti és az adatigénylés időpontját megelőző, egy meghatározott időpont szerinti adatokra vonatkozóan;

c) a 46. § (2) bekezdésében foglalt adatok tekintetében – az e törvényben meghatározott koordinációs, kárrendezési és elszámolási feladatok ellátása céljából – a Nemzeti Iroda, a káresemény időpontja szerinti adatokra vonatkozóan;

d) a 46. § (2) bekezdésében foglalt adatok tekintetében – a károk kezelése és rendezése céljából – a levelező, a káresemény időpontja szerinti adatokra vonatkozóan;

*e)*¹³⁴ a 46. § (2) bekezdésében foglalt adatok tekintetében – a kártérítési igények érvényesítése érdekében adatok közlése és e törvényben meghatározott egyéb feladatok ellátása céljából – az Információs Központ, a káresemény időpontja szerinti adatokra vonatkozóan;

f) a 46. § (2) bekezdésében foglalt adatok tekintetében – törvényben meghatározott pénzügyi felügyeleti, ellenőrzési eljárások lefolytatása céljából – a Felügyelet, az adatigénylés időpontja szerinti és az adatigénylés időpontját megelőző, egy meghatározott időpont szerinti adatokra vonatkozóan;

g) a 46. § (2) bekezdésében foglalt adatok tekintetében – törvényben meghatározott igazságszolgáltatási eljárások lefolytatása céljából – a bíróság, az adatigénylés időpontja szerinti és az adatigénylés időpontját megelőző, egy meghatározott időpont szerinti adatokra vonatkozóan;

h) a 46. § (2) bekezdésében foglalt adatok tekintetében – bűncselekmények felderítése, büntetőeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankció végrehajtása, törvényességi felügyeleti eljárásának lefolytatása céljából – az ügyészség, az adatigénylés időpontja szerinti és az adatigénylés időpontját megelőző, egy meghatározott időpont szerinti adatokra vonatkozóan;

i) a 46. § (2) bekezdésében foglalt adatok tekintetében – bűncselekmények felderítése, büntetőeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankció végrehajtása céljából – a nyomozó hatóság, az adatigénylés időpontja szerinti és az adatigénylés időpontját megelőző, egy meghatározott időpont szerinti adatokra vonatkozóan;

j) a 46. § (2) bekezdésében foglalt adatok tekintetében – nemzetbiztonsági védelem, felderítés vagy elhárítás, információszerzés, illetve a nemzetbiztonsági vagy iparbiztonsági ellenőrzés céljából – a nemzetbiztonsági szolgálatok, az adatigénylés időpontja szerinti és az adatigénylés időpontját megelőző, egy meghatározott időpont szerinti adatokra vonatkozóan;

k) a 46. § (2) bekezdésében foglalt adatok tekintetében – törvényben meghatározott szabálysértési hatósági eljárások lefolytatása, illetve közúti közlekedési feladatokkal kapcsolatos eljárások lefolytatása céljából – a rendőrség, az adatigénylés időpontja szerinti és az adatigénylés időpontját megelőző, egy meghatározott időpont szerinti adatokra vonatkozóan;

*l)*¹³⁵ a 46. § (2) bekezdésében foglalt adatok tekintetében közúti közlekedési feladatokkal kapcsolatos eljárások lefolytatása céljából

la) a közlekedési hatóság és a közlekedési igazgatási hatóság, az adatigénylés időpontja szerinti és az adatigénylés időpontját megelőző, egy meghatározott időpont szerinti adatokra vonatkozóan, és

lb) a közúti közlekedésről szóló törvényben meghatározott ellenőrző hatóság a közúti forgalomban résztvevő jármű tekintetében, az adatigénylés időpontja szerinti adatokra vonatkozóan.

m) a 46. § (2) bekezdésében foglalt adatok tekintetében – az Egészségbiztosítási Alapot, illetve a Nyugdíjbiztosítási Alapot megillető megtérítési követelések érvényesítése céljából – az egészségbiztosítási szerv és a nyugdíjbiztosítási szerv, a káresemény időpontja szerinti adatokra vonatkozóan;

*n)*¹³⁶ a 46. § (2) bekezdésének *a)* pontjában foglalt adatok tekintetében – jogának vagy jogos érdekének érvényesítése céljából, indokolt körben – bármely természetes személy, illetve jogi személy, egyéni vállalkozó, egyéni cég a felhasználás céljának és jogalapjának igazolása mellett.

(2)¹³⁷ A kötvénnyilvántartó szerv az (1) bekezdés *a)–e)*, *l)* és *m)* pontjában szereplő adatigénylők részére az adatszolgáltatást elektronikus úton – a kötvénnyilvántartó szerv és az adatigénylő közötti számítógépes kommunikációs kapcsolat segítségével – teljesíti.

(3) Az (1) bekezdés *n)* pontjában szereplő adatigénylő az adatszolgáltatásért a mindenkori általános tételű eljárási illetéknek megfelelő összegű díjat köteles fizetni a kötvénnyilvántartó szerv részére.

(4) Az (1) bekezdésben foglalt információk szolgáltatásáért, az ehhez szükséges számítógépes nyilvántartási és adatszolgáltatási rendszer folyamatos működtetéséért és az adatigénylésért a biztosítók kötelesek a kötvénnyilvántartó szervnek díjat fizetni. Díjként a biztosítók a magyarországi telephelyű gépjárművek kötelező gépjármű-felelősségbiztosításából származó negyedévi díjbevételek 0,5%-át kötelesek a tárgynegyedévet követő hónap utolsó napjáig a kötvénnyilvántartó szerv részére átutalni.

(5) Az (1) bekezdés *b)–m)* pontjaiban meghatározott adatigénylők részére történő adatszolgáltatás díjmentes.

48. § (1)¹³⁸ A kötvénnyilvántartó szerv negyedévenként köteles a járműnyilvántartás és a kötvénnyilvántartás összevetésével ellenőrizni a biztosítási szerződések érvényességét és összeállítani az érvényes szerződéssel nem rendelkező üzemben tartók adatait tartalmazó listát, majd a 45. § (2) és (3) bekezdésében meghatározott eljárás lefolytatása érdekében az üzemben tartó lakóhelye (székhelye, telephelye) szerinti illetékes járási hivatal részére továbbítani.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározottak szerinti összekapcsolás útján létrejött adatállomány más célra nem használható fel és azt az eljárási feladatok elvégzése után 90 nappal törölni kell.

49. §¹³⁹ (1) A biztosító a szerződés létrejöttétől, illetve – a 21. § (4) bekezdésében meghatározott eset kivételével – megszűnésétől, továbbá a biztosítást igazoló okirat adataiban bekövetkező egyéb – a kötvénnyilvántartás adattartalmát képező – változás időpontjától számított 15 napon belül köteles a kötvénnyilvántartó szervet informatikai rendszerén keresztül értesíteni – a 46. § (2) bekezdésében megjelölt adatok feltüntetésével – a biztosítási szerződés megkötéséről, illetve megszűnéséről, valamint az adatokban bekövetkező egyéb változásokról.

(2) A tevékenységi engedély visszavonásával érintett szerződés 10. § (2) bekezdésében meghatározott megszűnése esetén az új szerződés létrejöttéről szóló – (1) bekezdésben meghatározott – értesítés a tevékenységi engedély visszavonásával érintett szerződés megszűnésére vonatkozó értesítést pótolja, amennyiben a tevékenységi engedély

visszavonásával érintett szerződés megszűnésére vonatkozó értesítés a kötvénnyilvántartó szervhez még nem érkezett meg.

(3) A kötvénnyilvántartó szerv az (1) bekezdés szerinti megszűnésre vonatkozó adat keletkezését követő 15 napon belül informatikai rendszerén keresztül értesíti a tevékenységi engedély visszavonásával érintett biztosítót a szerződés megszűnéséről.

50. § (1)¹⁴⁰ A kötvénnyilvántartásban kezelt személyes adatok tekintetében az adatkezelő a kötvénnyilvántartó szerv. A kötvénnyilvántartó szerv a kötvénnyilvántartással kapcsolatos adatfeldolgozási feladatok ellátásával csak államigazgatási szervet vagy kizárólagos állami tulajdonú jogi személyt bízhat meg.

(2) A kötvénnyilvántartásból nem vagy csak részlegesen szolgáltatható adat, ha az arra jogosult az adatszolgáltatást az állam külső és belső biztonsága, így különösen honvédelmi, nemzetbiztonsági, bűnmegelőzési, bűnüldözési érdekből törvény rendelkezése alapján korlátozta vagy megtiltotta. A korlátozásról, tiltásról, illetve azok feloldásáról a nyilvántartó szervet értesíteni kell.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakat nem lehet alkalmazni, ha az érintett személy a személyes adatainak kezeléséről kér tájékoztatást. Abban az esetben, ha a büntetőeljárásban eljáró bíróság, ügyészség vagy nyomozó hatóság, a nemzetbiztonsági szolgálat, vagy külön törvény szerint titkos információgyűjtésre felhatalmazott szerv adatigénylése ezt – bűnüldözési, bűnmegelőzési vagy nemzetbiztonsági érdekre hivatkozással – kifejezetten tartalmazza, a kötvénnyilvántartó szerv nem tájékoztathatja az érintettet a személyes adataival kapcsolatos adattovábbításról.

50/A. §¹⁴¹ A kötvénnyilvántartó szerv által hozott elsőfokú döntéssel szemben nincs helye fellebbezésnek.

Kártörténeti nyilvántartás

51. § (1) Az e törvény szerinti biztosítók a szerződéskötésre kötelezettek veszélyközössége terheinek megfelelő elosztása érdekében, a szerződések díjának kockázatarányos megállapítása érdekében a kártörténeti adatok felhasználása, a kárrendezéssel kapcsolatos feladatok ellátása, továbbá a kártörténeti igazolások kiadása céljából kártörténeti nyilvántartást (a továbbiakban: kárnyilvántartás) hoznak létre.

(2) A kárnyilvántartással kapcsolatos feladatokat a kárnyilvántartó szerv látja el.

(3) A kárnyilvántartó szerv nyilvántartást vezet a kötvénnyilvántartásban szereplő biztosítási szerződések vonatkozásában a kármentes időszakokról, a szerződő üzemben tartókról és a 36. § (8) bekezdésének *a)*, *b)* és *e)* pontjában meghatározott üzemben tartókról, továbbá a hozzájuk kapcsolódó kártérítési kötelezettséget kiváltó káreseményekről, a kártérítésre kötelezett személyekről, a kártérítési kötelezettség ismertté válásáról, a kárösszeg károkozó üzemben tartó által történt visszafizetéséről, az ezekhez kapcsolódó események dátumairól.

(4) A kárnyilvántartás tartalmazza az üzemben tartó, a gépjármű, a szerződés és a káresemény alább felsorolt adatait:

*a)*¹⁴² a szerződő üzemben tartó, és a 36. § (8) bekezdés *a)*, *b)* és *e)* pontjában meghatározott üzemben tartó

aa) nevét, születési helyét, születési idejét, anyja nevét és lakcímét,

*ab)*¹⁴³ jogi személy, egyéni cég, egyéni vállalkozó esetén annak megnevezését, továbbá cégjegyzékszámát vagy nyilvántartási számát, székhelyét, telephelyét, továbbá

ac) 52. § (6) bekezdése szerint képzett kártörténeti rendszer azonosító számát;

b) a gépjármű hatósági jelzését (rendszerét) és alvázszámát, típusát, kategóriáját;

c) rendszámváltozás esetén annak időpontját és a korábbi rendszámot;

- d)* a biztosító nevét, a biztosítást igazoló okirat számát;
- e)* a biztosítási időszak kezdő és záró időpontját, továbbá a kockázatviselés kezdetének időpontját, megszűnésének dátumát és a megszűnés okát;
- f)* a káresemény dátumát;
- g)* a kártérítés kötelezettjét, a kötelezettség ismertté válásának dátumát (az első kárkifizetés, vagy a biztosítóval szemben hozott jogerős ítélet dátuma);
- h)* a kifizetett kárösszeg meghatározott szabályok szerinti visszafizetésének tényét és dátumát;
- i)* a bonus-malus osztályt.

(5) A 36. § (8) bekezdésének *a)*, *b)* és *e)* pontjában meghatározott üzemben tartó esetében a káresemény kapcsán a (4) bekezdés *a)–b)* és *f)–h)* pontjaiban meghatározott adatok kerülnek nyilvántartásra.

(6) A kárnyilvántartó szerv a (4) bekezdésben felsorolt adatokat egy üzemben tartó vonatkozásában az utolsó biztosítási szerződéssel kapcsolatos bármely adat keletkezését követő 7 évig kezeli.

(7) A kárnyilvántartó szerv a (4) bekezdésben felsorolt adatokat a 36. § (8) bekezdésének *a)*, *b)* és *e)* pontjában meghatározott üzemben tartót illetően a káresetre vonatkozó utolsó adat keletkezését követő 7 év elteltével törli, amennyiben a nyilvántartásban ezen üzemben tartóval kapcsolatban, ezen időtartam alatt a (6) bekezdés szerint adat nem keletkezik.

(8) A kárnyilvántartó szerv a (4) bekezdés *f)–h)* pontjaiban felsorolt adatokat azok keletkezésétől számított 30 év elteltével törli.

(9)¹⁴⁴ A kárnyilvántartó szerv kérelemre köteles átadni vagy hozzáférhetővé tenni:

a) a (4) bekezdésben meghatározott adatokat – az e törvényben meghatározott feladatai ellátásához – az üzemben tartóval szerződést kötő biztosító;

b) a (4) bekezdésben foglalt adatok tekintetében – a károk kezelése és rendezése céljából – a Kártalanítási Számla kezelője, a levelező;

c) a (4) bekezdésben foglalt adatok tekintetében – törvényben meghatározott pénzügyi felügyeleti, ellenőrzési feladatok ellátása céljából – a Felügyelet;

d) a (4) bekezdésben foglalt adatok tekintetében – törvényben meghatározott igazságszolgáltatási feladatok ellátása céljából – a bíróság;

e) a (4) bekezdésben foglalt adatok tekintetében – bűncselekmények felderítése, büntetőeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankció végrehajtása, törvényességi felügyeleti eljárásának lefolytatása céljából – az ügyészség;

f) a (4) bekezdésben foglalt adatok tekintetében – bűncselekmények felderítése, büntetőeljárás lefolytatása vagy büntetőjogi szankció végrehajtása céljából – a nyomozó hatóság;

g) a (4) bekezdésben foglalt adatok tekintetében – nemzetbiztonsági védelem, felderítés vagy elhárítás, információszerzés, illetve a nemzetbiztonsági vagy iparbiztonsági ellenőrzés céljából – a nemzetbiztonsági szolgálatok;

h) a (4) bekezdésben foglalt adatok tekintetében – törvényben meghatározott szabálysértési hatósági eljárások lefolytatása, illetve közúti közlekedési feladatokkal kapcsolatos eljárások lefolytatása céljából – a rendőrség;

i) a (4) bekezdésben foglalt adatok tekintetében – közúti közlekedési feladatokkal kapcsolatos eljárások lefolytatása céljából – a közlekedési igazgatási hatóság részére.

(10)¹⁴⁵ A kárnyilvántartó szerv az üzemben tartó kérelmére köteles – a kérelem beérkezését követő 15 napon belül – a kérelmet megelőző időszak vonatkozásában – amennyiben ezen időszak tartama az öt évet meghaladja, úgy legalább ötéves időszakra visszamenőleg – a (4) bekezdésben meghatározott adatokról írásban igazolást kiadni más tagállam által előírt

felelősségbiztosítási kötelezettség alapján kötendő szerződéssel kapcsolatos kedvezmény érvényesítése céljából.

52. § (1)¹⁴⁶ A biztosító a szerződés megkötését és megszűnését, a határozatlan tartamú szerződés megújítását (biztosítási időszakok kezdő napját), továbbá a szüneteléssel, illetve a káreseménnyel kapcsolatos adatok keletkezését követő 15 napon belül köteles a kárnyilvántartó szerv informatikai rendszerén keresztül értesíteni az 51. § (4) bekezdésében megjelölt adatokról.

(1a)¹⁴⁷ A tevékenységi engedély visszavonásával érintett szerződés 10. § (2) bekezdésében meghatározott megszűnése esetén az új szerződés létrejöttéről szóló – (1) bekezdésben meghatározott – értesítés a tevékenységi engedély visszavonásával érintett szerződés megszűnésére vonatkozó értesítést pótolja, amennyiben az érintett szerződés megszűnésére vonatkozó értesítés a kárnyilvántartó szervhez még nem érkezett meg.

(2)¹⁴⁸ A biztosító köteles a hozott kárelőzményi igazolásban szereplő – az 51. § (3)–(4) bekezdéseiben foglaltakkal összemérhető – adatokat az (1) bekezdésnek megfelelő módon a kárnyilvántartó szerv részére továbbítani.

(3)¹⁴⁹ A Kártalanítási Számla kezelője az adatok keletkezését követően 15 napon belül köteles a kárnyilvántartó szerv informatikai rendszerén keresztül értesíteni az 51. § (5) bekezdésében meghatározott adatokról.

(4) A kárnyilvántartó szerv a biztosító által a részére megküldött, az üzemben tartó természetes személy természetes személyazonosító adatait (név, születési hely, születési idő, anyja neve) és lakcímét azonosítás céljából elektronikus úton megküldi a személyiadat- és lakcímnyilvántartó szerv részére. A sikeres azonosítást követően a személyiadat- és lakcímnyilvántartó kapcsolati kódot képez, amelyet azonosítás céljából megküld a kárnyilvántartó szerv részére.

(5) A személyiadat- és lakcímnyilvántartó szerv az azonosított természetes személy adatainak a személyiadat- és lakcímnyilvántartásban bekövetkezett változásairól a (4) bekezdésben meghatározott kapcsolati kódon értesíti a kárnyilvántartó szervet.

(6)¹⁵⁰ A kárnyilvántartó szerv az üzemben tartó személyi adat- és lakcímnyilvántartó szerv általi sikeres azonosítását követően a kapcsolati kód alapján, a kártörténeti nyilvántartási rendszerben történő folyamatos azonosíthatóság érdekében kártörténeti rendszer azonosító számot képez, amelyet a biztosító írásban közöl az üzemben tartóval. A kártörténeti rendszer azonosító számot a biztosító a 8. § (3) bekezdése, 17. § (4) bekezdése és 21. § (5) bekezdése szerinti értesítéseken szerepelteti.

53. § (1) A nyilvántartással érintett személyes adatok tekintetében az adatkezelő az Információs Központ.

(2) A kártörténeti nyilvántartásból nem vagy csak részlegesen szolgáltatható adat, ha az arra jogosult az adatszolgáltatást az állam külső és belső biztonsága, így különösen honvédelmi, nemzetbiztonsági, bűnmegelőzési, bűnüldözési érdekből törvény rendelkezése alapján korlátozta vagy megtiltotta. A korlátozásról, tiltásról, illetve azok feloldásáról a nyilvántartó szervet értesíteni kell.

(3) A (2) bekezdésben foglaltakat nem lehet alkalmazni, ha az érintett személy a személyes adatainak kezeléséről kér tájékoztatást. Abban az esetben, ha a büntetőeljárásban eljáró bíróság, ügyészség vagy nyomozó hatóság, a nemzetbiztonsági szolgálat, vagy külön törvény szerint titkos információgyűjtésre felhatalmazott szerv adatigénylése ezt – bűnüldözési, bűnmegelőzési vagy nemzetbiztonsági érdekre hivatkozással – kifejezetten tartalmazza, a kárnyilvántartó szerv nem tájékoztathatja az érintettet a személyes adataival kapcsolatos adattovábbításról.

54. § (1) Az e törvény szerinti biztosítók Információs Központot működtetnek.

(2) Az Információs Központ a károsult, vagy bármely tagállam – illetve erre irányuló együttműködési szerződés alapján harmadik ország – információs központja kérésére haladéktalanul tájékoztatást ad a következő adatokról:

- a) a károkozó biztosítójának neve, címe és egyéb elérhetőségi adatai;
- b) a biztosítást igazoló okirat száma;
- c) a biztosítónak a károsult lakóhelye szerinti országban lévő kárrendezési megbízottjának neve és címe;
- d) a károkozó gépjármű üzemben tartójának vagy tulajdonosának neve és címe, amennyiben a károsultnak jogos érdeke fűződik ezen adatok megszerzéséhez.

(3) Az Információs Központ együttműködik a más tagállamokban működő információs központokkal annak érdekében, hogy a károsult a (2) bekezdésben foglalt adatokat a balesetet követő 7 év során

- a) a károkozó lakóhelye szerinti tagállam információs központjától;
 - b) a gépjármű telephelye szerinti tagállamának információs központjától;
 - c) a baleset helyszíne szerinti tagállam információs központjától
- késedelem nélkül megkapja.

(4) A biztosítóra és a szerződésre vonatkozó adatokat a káresemény időpontjára vonatkozóan, míg a kárrendezési megbízottra vonatkozóan a megkeresésre adandó válasz időpontjában aktuális adatokat kell közölni. Ha a kért adatokat az információs központok közötti megállapodásban kikötött időpontig az Információs Központ bármely okból nem tudja megadni, ezt a körülményt az ok megjelölésével legkésőbb a határidő lejártakor köteles közölni a megkeresővel.

(5) Ha a káreseményben részes gépjármű a káresemény időpontjában érvényes biztosítási fedezettel nem rendelkezett, az Információs Központ ezt a körülményt és a Kártalanítási Számla kezelőjének adatait a megkeresővel közli.

(6) Az e törvényben szabályozott adatigénylések teljesítése során az Információs Központ jogosult személyes adatot továbbítani a tagállamok, illetve egyéb olyan államok területére, amelyek a magyar jog szabályainak megfelelő szintű védelmet biztosító adatvédelmi szabályozással rendelkeznek.

(7) Az Információs Központ a biztosítók kárrendezési megbízottainak adatait, illetve az azokban bekövetkezett változásokat haladéktalanul köteles közölni a többi tagállam információs központjaival, illetve erre irányuló együttműködési szerződés esetén harmadik ország információs központjával. Az adatok helytállóságáért a kárrendezési megbízottat jelölő biztosító a felelős. A kárrendezési megbízottak jegyzékét az interneten a MABISZ honlapján keresztül is elérhetővé kell tenni.

(8)¹⁵¹ Ha a káreseményben részes gépjármű a káresemény időpontjában az 57/A. § (1) bekezdésének megfelelően mentesített volt, az Információs Központ a mentesített gépjármű által okozott károkkal kapcsolatban a károk megtérítésére kötelezett, továbbá a kárrendezést végző szerv nevét és elérhetőségét a megkeresővel közli.

55. § A kárnyilvántartó szerv feladatait az Információs Központ látja el.

IV. Fejezet¹⁵²

A MABISZ ÁLTAL A KÖTELEZŐ GÉPJÁRMŰ-FELELŐSSÉGBIZTOSÍTÁS RENDSZERÉBEN ELLÁTOTT FELADATOKRA VONATKOZÓ SZABÁLYOK

56. § (1) A MABISZ látja el a Nemzeti Iroda – ezen belül a Kártalanítási Szervezet, az Információs Központ és a kárnyilvántartó szerv – feladatait, a Kártalanítási Számla kezelését, továbbá a Kártalanítási Alap kezelését.

(2) A MABISZ az (1) bekezdésben meghatározott feladatait – az e körbe nem tartozó tevékenységeitől – elkülönített módon láthatja el, amely célból elkülönített szervezeti egységet (a továbbiakban: elkülönített szervezeti egység) hozhat létre.

(3) A MABISZ az (1) bekezdésben meghatározott feladatait az elkülönített szervezeti egység útján oly módon láthatja el, hogy a legfelsőbb szerv vagy az ellenőrző szerv elkülönített szervezeti egység működésével kapcsolatos döntésének meghozatalában azon kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási tevékenységet végző biztosítók részt vehessenek, amelyek nem tagjai a MABISZ-nak.

(4)¹⁵³ A (2) bekezdésben meghatározott szervezeti egység vezetésére a Bit. 53. § (4)–(5) bekezdésében és 54. §-ában meghatározott feltételeknek megfelelő, felelős vezetőt (a továbbiakban: felelős vezető) kell kijelölni, akit a MABISZ ügyvezető és képviselői szervezheti ki, továbbá aki e minőségében csak a jogszabályoknak, az alapszabálynak, valamint a MABISZ legfőbb szerve határozatainak van alávetve, és a MABISZ tagjai által nem utasítható. A MABISZ az elkülönített szervezeti egységet érintő kérdésekben az alapszabályban meghatározott módon, a (3) bekezdésben meghatározott biztosítók képviselői közül, a felelős vezető vezetésével működő döntést hozó testületet hozhat létre, amely esetben a felelős vezető a testület döntéseinek is alá van vetve.

(5) A felelős vezető az elkülönített szervezeti egység vezetésével kapcsolatos feladatait – a MABISZ részére ellátott egyéb feladataitól elkülönítve – az alapszabály határozza meg.

(6) Felelős vezetőnek az a személy jelölhető ki, akinek kinevezése iránti engedély kérelmet a kinevezés tervezett időpontját harminc nappal megelőzően a Felügyeletnek benyújtották és az engedélyt a Felügyelet megadta. A Felügyelet a felelős vezető megválasztásáról, illetve kinevezéséről engedélyező vagy azt elutasító határozatot hoz.

(7) Az engedélyt megadottnak kell tekinteni, ha a Felügyelet a kérelem megérkezését követő naptól számított harminc napon belül nem hoz döntést.

(8) Ha a felelős vezető kijelölésére az engedély megszerzésétől vagy a (7) bekezdés szerinti vélelem bekövetkezésétől számított három hónapon belül nem kerül sor, a felelős vezető csak ismételt engedélyezést követően jelölhető ki. Az ismételt engedélyezési eljárásra a (3) bekezdésben meghatározott szabályok alkalmazandók.

56/A. § (1) Az elkülönített szervezeti egység működése jogszabályoknak, alapszabálynak, legfelsőbb szerv döntésének való megfelelésének és pénzügyi gazdálkodásának ellenőrzését a ellenőrző szerv (a továbbiakban: ellenőrző szerv) látja el. Az ellenőrző szerv feladatait – az alapszabály rendelkezései szerint – a MABISZ ellenőrző szerve is elláthatja.

(2) Az elkülönített szervezeti egység működésének ellenőrzésével kapcsolatban az ellenőrző szerv különösen az alábbi feladatokat látja el:

a) gondoskodik arról, hogy a szervezeti egység rendelkezzen átfogó és eredményes működésre alkalmas ellenőrzési rendszerrel;

b) irányítja a belső ellenőrzési szervezetet, amelynek keretében

ba) elfogadja a belső ellenőrzési szervezet éves ellenőrzési tervét,

bb) legalább félévente megtárgyalja a belső ellenőrzés által készített jelentéseket és ellenőrzi a szükséges intézkedések végrehajtását,

bc) szükség esetén külső szakértő felkérésével segíti a belső ellenőrzés munkáját, és

bd) javaslatot tesz a belső ellenőrzési szervezet létszámának változtatására; és

c) a belső ellenőrzés által végzett vizsgálatok megállapításai alapján ajánlásokat és javaslatokat dolgoz ki.

56/B. § (1) A MABISZ elkülönített szervezeti egysége az 56. § (1) bekezdésében meghatározott feladatai ellátásához

a) vezető aktuáriust,

b) vezető jogtanácsost,

- c) számviteli rendért felelős vezető, és
- d) belső ellenőrzési vezető,

munkaviszony keretében, a MABISZ részére ellátott, az 56. § (1) bekezdésében meghatározott körbe nem tartozó tevékenységeitől elkülönített munkakörben, a felelős vezető munkáltatói jogai biztosításával foglalkoztat.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott vezetőként (a továbbiakban: egyéb vezető) az foglalkoztatható, akinek foglalkoztatása iránti engedély kérelmet a munkába állás tervezett időpontját harminc nappal megelőzően a felelős vezető a Felügyeletnek benyújtotta és az engedélyt a Felügyelet megadta. A Felügyelet az egyéb vezető foglalkoztatásáról engedélyező vagy azt elutasító határozatot hoz.

(3) Az engedélyt megadottnak kell tekinteni, ha a Felügyelet a kérelem megérkezését követő naptól számított harminc napon belül nem hoz döntést.

(4) Ha az egyéb vezető foglalkoztatására az engedély megszerzésétől vagy a (3) bekezdés szerinti vélelem bekövetkezésétől számított három hónapon belül nem kerül sor, az egyéb vezető csak ismételt engedélyezést követően foglalkoztatható. Az ismételt engedélyezési eljárásra a (3) bekezdésben meghatározott szabályok alkalmazandók.

(5) Az egyéb vezetők legfeljebb 2 biztosítónál tölthetnek be ilyen pozíciót.

(6) Az a személy foglalkoztatható

a) ¹⁵⁴ vezető aktuáriusként, aki megfelel a Bit. 57. § (1) bekezdés a)–d) pontjában;

b) ¹⁵⁵ vezető jogtanácsosként, aki megfelel a Bit. 59. § (1) bekezdés a)–e) pontjában;

c) ¹⁵⁶ számviteli rendért felelős vezetőként, aki megfelel a Bit. 61. § (1) bekezdés a)–e) pontjában;

d) ¹⁵⁷ belső ellenőrzési vezetőként, aki megfelel a Bit. 63. § (2) bekezdés a)–d) pontjában meghatározott feltételeknek, és vele szemben a Bit. 83. § (5) bekezdésében meghatározott kizáró ok nem áll fenn.

(7) ¹⁵⁸ A Bit. 57. § (1) bekezdés b) pontjában, 59. § (1) bekezdés c) pontjában, 61. § (1) bekezdés c) pontjában és 63. § (2) bekezdés b) pontjában előírt szakmai gyakorlat befejezése nem eshet az egyéb vezető alkalmazását tíz évvel megelőző időpontnál korábbi időpontra.

56/C. § (1) A felelős vezető vagy egyéb vezető kötelezettségzegése esetén a Felügyelet – a kötelezettségzegés súlyának figyelembevételével – kezdeményezheti a MABISZ-nál a felelős vezető felmentését és az egyéb vezető munkaviszonyának a megszüntetését.

(2) A felelős vezető felmentéséhez és az egyéb vezető munkaviszonyának megszüntetéséhez az ellenőrző szerv előzetes tájékoztatása szükséges.

(3) A felelős vezető, és az egyéb vezetőket – tanácskozási joggal – a MABISZ legfelsőbb szervének felelősségi területüket érintő napirendi pontjai tárgyalására meg kell hívni.

56/D. § (1) A vezető aktuárius aláírásával igazolja a tartalékok képzésének és mértékének helyességét.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl a vezető aktuárius igazolja, hogy a rendelkezésre álló adatok elégségesek, teljesek és összehangoltak voltak továbbá, hogy az alkalmazott módszerek a kockázatok természetének megfelelnek.

(3) A vezető aktuárius benyújtja a Felügyeletnek az elkülönített szervezeti egység vonatkozásában az éves aktuáriusi jelentését.

(4) Az aktuáriusi jelentés tartalmi követelményeit a Felügyelet elnöke rendeletben állapítja meg.

56/E. § A vezető jogtanácsos aláírásával igazolja, hogy a Felügyelethez engedélyezésre benyújtott vagy bejelentési kötelezettség alapján megküldött okiratok a jogszabályoknak megfelelnek.

56/F. § ¹⁵⁹ A számviteli rendért felelős vezető a felelős vezető mellett aláírásával igazolja a Felügyeletnek beküldött, az 57/A. § (3) bekezdése szerinti éves gazdálkodási jelentés és az

57/A. § (9) bekezdése szerinti jelentés, továbbá a Bit. 6. mellékletében meghatározott csoportosítás szerinti külön eszköznyilvántartás helyállóságát.

56/G. § (1) A belső ellenőrzési vezető feladata kizárólag

a) az elkülönített szervezeti egység feladatainak a MABISZ alapszabálynak és a belső működési szabályzatoknak megfelelő ellátásának, és

b) az elkülönített szervezeti egység feladatainak a törvényesség, a biztonság, az áttekinthetőség és a célszerűség szempontjából történő vizsgálatára terjed ki.

(2) A belső ellenőrzés vezetőjének – az (1) bekezdésben foglaltakon túlmenően – a Felügyelet részére adott jelentések és adatszolgáltatások tartalmi helyességét és teljességét is legalább évente ellenőriznie kell.

(3) A belső ellenőrzés vezetője jelentéseit mind az ellenőrző szerv, mind a felelős vezető részére megküldi.

(4) A belső ellenőr felett a munkáltatói jogokat közvetlenül a felelős vezető gyakorolja.

56/H. § (1) Az elkülönített szervezeti egységnek rendelkeznie kell az alábbiakkal:

a) a jogszabályoknak megfelelő számviteli, valamint nyilvántartási rend,

b) folyamatos nyilvántartási, adatfeldolgozási és adatszolgáltatási rendszer,

c) a tevékenység végzésére alkalmas technikai, informatikai, műszaki, biztonsági felszereltség és helyiség,

d) a megbízható és körültekintő működésnek megfelelő belső szabályzatok,

e) a működési kockázatok csökkentését szolgáló információs és ellenőrzési eljárások és rendszerek, valamint a rendkívüli helyzetek kezelésére vonatkozó terv, és

f) áttekinthető szervezeti felépítés.

(2) Az elkülönített szervezeti egység a tevékenységre vonatkozó nyilvántartásait – a számvitelre vonatkozó jogszabályok előírásai szerint – ellenőrzésre mindenkor alkalmas módon, magyar nyelven vezeti.

(3) A nyilvántartás és az ellenőrzési rendszer akkor megfelelő, ha – a számviteli jogszabályokban foglaltakon túlmenően – lehetővé teszi az elkülönített szervezeti egység körültekintő vezetését, a belső ellenőrzést, valamint a Felügyelet által történő ellenőrzést, és segíti az elkülönített szervezeti egységet abban, hogy eleget tegyen a jogszabályok alapján rá háruló kötelezettségeknek.

56/I. § (1) A MABISZ – az adatvédelmi előírások betartása mellett – az 56. § (1) bekezdésében meghatározott feladatok bármely elemét kiszervezheti.

(2) Az ügymenet kiszervezésének feltétele, hogy az irányítási és ellenőrzési jog megmaradjon a felelős vezetőnél és az ellenőrző szervnél.

(3) A kiszervezett tevékenységet a Felügyelet a tevékenységet végzőnél ugyanazon módon és eszközökkel vizsgálhatja, mintha a tevékenységet az elkülönített szervezeti egység végezné.

(4) A kiszervezett tevékenységgel harmadik személynek okozott kárért a MABISZ felel.

(5) A MABISZ felelős azért, hogy a kiszervezett tevékenységet végző a tevékenységet a jogszabályi előírások betartásával és a tőle elvárható gondossággal végezze. Amennyiben észleli, hogy a kiszervezett tevékenység végzése jogszabályba vagy a szerződésbe ütközik, haladéktalanul köteles felszólítani a kiszervezett tevékenységet végzőt, hogy tevékenységét a jogszabálynak, illetve a szerződésnek megfelelően végezze. Ha a kiszervezett tevékenységet végző a kiszervezett tevékenységet súlyosan szerződésszegő módon vagy a felszólítás ellenére továbbra is jogszabálysértő, szerződésszegő módon végzi, a MABISZ köteles a szerződést azonnali hatállyal felmondani.

(6) Amennyiben a Felügyelet észleli, hogy a MABISZ az (5) bekezdésben foglalt kötelezettségének nem tett eleget, a tevékenység kiszervezését megtilthatja.

(7) Aki egyidejűleg végez kiszervezett tevékenységet egy vagy több biztosító, illetve legalább egy biztosító és legalább egy viszontbiztosító részére, köteles a biztosítók vagy viszontbiztosítók által átadott adatot, információt elkülönítetten – az adatvédelmi előírások betartásával – kezelni.

(8) A MABISZ nem szervezheti ki a tevékenységet olyan szervezethez,

a) amelyben a MABISZ legfőbb szerve vagy ellenőrző szerve tagjának vagy e személy közeli hozzátartozójának tulajdonosi részesedése van, vagy

b) amelynek a MABISZ legfőbb szervének, ellenőrző szervének tagja vagy e személy közeli hozzátartozója vezető tisztségviselője.

(9)¹⁶⁰ A kiszervezésre vonatkozó szerződésnek – az elkülönített szervezeti egység tevékenységének jellege figyelembe vételével – megfelelően tartalmaznia kell a Bit. 212. §-ában meghatározott elemeket.

56/J. § (1) A biztonságos üzletmenet érdekében a MABISZ elkülönített szervezeti egységének a mérlegfordulónapján fennálló, várható kötelezettségei teljesítésére, a károk ingadozására biztosítástechnikai tartalékokat kell képeznie.

(2) Biztosítástechnikai tartaléknak minősülnek:

a) a matematikai tartalékok körében a felelősségbiztosítási járadéktartalék;

b) a függőkártartalékok, ezen belül

ba) a bekövetkezett és bejelentett károk tartaléka (tétéles függőkártartalék),

bb) a bekövetkezett, de még be nem jelentett károk tartaléka (IBNR);

c) a káringadozási tartalék;

d) a nagy károk tartaléka;

e) az egyéb biztosítástechnikai tartalékok.

(3) Az elkülönített szervezeti egység a biztosítástechnikai tartalékszükséglet számítási módját és a felhasznált adatokat köteles egyértelműen dokumentálni. A biztosítástechnikai tartalékok képzési szabályait az elkülönített szervezeti egység által készített tartalékolási szabályzat tartalmazza.

(4) Az elkülönített szervezeti egység biztosítástechnikai tartalékait a Kártalanítási Számlát és a Kártalanítási Alapot terhelő kötelezettségek szerint – valamint a Kártalanítási Alap esetében felszámolás alatt álló biztosítónként is – külön-külön kell kimutatni.

(5)¹⁶¹ A biztosítástechnikai tartalékok képzésére alkalmazni kell a biztosítók és a viszontbiztosítók szavatoló tőkéjéről és biztosítástechnikai tartalékairól szóló kormányrendeletben a számviteli biztosítástechnikai tartalékokra vonatkozó rendelkezéseket, azzal, hogy ahol e rendelet biztosítót említ, azon az elkülönített szervezeti egységet kell érteni.

(6) A vezető aktuárius köteles haladéktalanul értesíteni a felelős vezetőt és az ellenőrző szervet, amennyiben a biztosítástechnikai tartalékok nem érik el a szükséges mértéket.

56/K. § (1) A elkülönített szervezeti egység a biztosítástechnikai tartalékai fedezetét képező eszközöket a kötelezettségek lejárat szerkezetének figyelembevételével úgy köteles befektetni, hogy a befektetések a mindenkori likviditás megőrzése mellett egyidejűleg a lehető legnagyobb biztonságot és jövedelmezőséget teljesítsék.

(2)¹⁶² A biztosítástechnikai tartalékok fedezetét képező eszközök befektetésére – a (3) bekezdésben meghatározott eltérésekkel – alkalmazni kell a Bit. 220. § (2)–(4) bekezdését, 222–227. §-át és 229. §-át azzal, hogy ahol a Bit. biztosítót említ, azon az elkülönített szervezeti egységét kell érteni.

(3) A Kártalanítási Alap kezelője az Alap pénzeszközeit a tőkepiacról szóló törvényben meghatározott állampapírban, a hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló törvényben meghatározott betétben vagy a pénzforgalmi szolgáltatás nyújtásáról szóló törvényben meghatározott pénzforgalmi számlán tartja oly módon, hogy azok a kártérítési

igények kielégítéséhez szükséges mindenkori likviditást biztosítsák, egyidejűleg a lehető legnagyobb biztonságot és jövedelmezőséget teljesítsék.

56/L. § (1)¹⁶³ A matematikai tartalékok fedezetül szolgáló eszközöket az elkülönített szervezeti egység a Bit. 6. mellékletében meghatározott csoportosítás szerint külön eszköznnyilvántartásba veszi.

(2) Az eszköznnyilvántartásban feltüntetett eszközök értékének mindenkor el kell érnie a biztosítástechnikai tartalékok előírt nagyságát. A kötelezettségekre megképzett biztosítástechnikai tartalékok fedezetül szolgáló eszközöket, azaz a befektetési állomány értékelését piaci értéken kell elvégezni annak érdekében, hogy a szervezet kötelezettségeinek minden pillanatban meg tudjon felelni.

(3) A számviteli rendért felelős vezető köteles haladéktalanul értesíteni a felelős vezetőt és az ellenőrző szervet, ha az eszköznnyilvántartásban feltüntetett eszközök értéke alacsonyabb a biztosítástechnikai tartalékok előírt mértékénél.

(4) A felelős vezető a (3) bekezdésben meghatározott esetben haladéktalanul értesíti a Felügyeletet.

57. § (1) A biztosítók a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításból származó tárgyévi díjbevételeik arányában a MABISZ elkülönített szervezeti egysége – mint a Kártalanítási Számla kezelője – részére befizetést teljesítenek olyan mértékben, hogy azok fedezetet nyújtsanak e szervezeti egységet terhelő kötelezettségek teljesítésére.

(2) A biztosítók a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításból származó előző évi piaci összdíjbevételek 0,25%-ának megfelelő összegben, negyedévente, a MABISZ elkülönített szervezeti egysége – mint a Kártalanítási Alap kezelője – részére befizetést teljesítenek, amely befizetésének kötelezettsége a biztosító számára az adott negyedéves szerződésállományában lévő gépjárművek darabszámának – gépjármű-kategóriánként a Kártalanítási Alap kezelője által megállapított kockázati szorzókkal súlyozott – mértékében áll fenn. A befizetési kötelezettség – az e törvény szerinti tevékenységét megkezdő biztosítót terhelő kötelezettség kivételével – mindaddig szünetel, amíg az Alap egyenlege meghaladja az előző évi piaci összdíjbevételek 6%-át.

(3) A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítást művelő biztosítók minden év január 15-ig jelentik a kötelező gépjármű-felelősségbiztosításból származó előző évi díjbevételeiket a MABISZ-nak. A biztosítók az előző évi díjbevételeik arányában minden év január 31-ig a MABISZ elkülönített szervezeti egysége – mint a Nemzeti Iroda feladatait ellátó szervezet, a Kártalanítási Számla és a Kártalanítási Alap kezelője – részére az e szervezeteket terhelő működési költségeik fedezetére és a 11. § (3) bekezdése, továbbá a 23. § (3) bekezdése szerinti közzétételi kötelezettség költségeinek fedezetére befizetést teljesítenek, amelynek mértékét a számviteli rendért felelős vezető és a vezető aktuárius ellenjegyzésével az elkülönített szervezeti egység állapítja meg.

(4) Azok a biztosítók, akik a MABISZ-nak nem tagjai, a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási tevékenységüket az e törvény szerinti befizetésekre vonatkozó kötelezettségvállaló nyilatkozat megtételét és ennek a Felügyelet részére történő benyújtását követően kezdenek meg.

(5)¹⁶⁴ A MABISZ elkülönített szervezeti egysége a Kártalanítási Számla 36. § (6a) bekezdésben meghatározott térítési kötelezettségének teljesítését a Kártalanítási Alap feladatainak az ellátásához rendelkezésre bocsátott pénzeszközök felhasználásával is biztosíthatja, a Kártalanítási Számla és a Kártalanítási Alap feladatellátásának az egyidejű ellátása mellett.

(6)¹⁶⁵ Ha az (5) bekezdésben meghatározottak szerint a Kártalanítási Alap feladatainak az ellátásához rendelkezésre bocsátott pénzeszközök kerültek bevonásra a 36. § (6a) bekezdésben meghatározott megtérítési kötelezettségének teljesítésére, a Kártalanítási Számla a 36. § (8a) bekezdésében meghatározott törvényi engedmény alapján a részére megtérített

pénzeszközöket – elszámolás alapján – visszafizeti a Kártalanítási Alap javára olyan összegben, amilyen összegben a Kártalanítási Alapból pénzeszköz felhasználásra került.

57/A. §¹⁶⁶ (1) A MABISZ elkülönített szervezeti egysége – mint a Kártalanítási Számla és a Kártalanítási Alap kezelője és a Nemzeti Iroda feladatainak az ellátója – legkésőbb a tárgyévet követő január 31-ig tájékoztatja a biztosítókat a Kártalanítási Számla és a Kártalanítási Alap eredményéről.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott tájékoztatással egyidejűleg a MABISZ elkülönített szervezeti egysége a Kártalanítási Számla és a Nemzeti Iroda részére az 57. § (1) bekezdésében meghatározott célból befizetett összegekkel, továbbá az 57. § (3) bekezdésében meghatározott célból befizetett összegekkel a biztosítók felé elszámol. A MABISZ – mint a Kártalanítási Számla kezelője – a biztosítók által beszedett fedezetlenségi díjak elszámolására – így különösen arra vonatkozóan, hogy a biztosító a fedezetlenségi díjból milyen arányban vonhatja le a beszedés miatt felmerült, a Kártalanítási Számla kezelője által meghatározott költséget – megállapodást köthet a biztosítókkal.

(3) A MABISZ az elkülönített szervezeti egysége vonatkozásában a Felügyelet részére a gazdálkodására vonatkozó adatokról éves gazdálkodási jelentést (a továbbiakban: gazdálkodási jelentés) készít.

(4) A (3) bekezdésben meghatározott kötelezettség nem érinti a MABISZ mint a számviteli jogszabályok szerinti egyéb szervezet beszámolóképzési és könyvvizelési kötelezettségét.

(5) A MABISZ a legfőbb szerv által elfogadott gazdálkodási jelentést, a legfőbb szerv jegyzőkönyvét és a hozott határozatokat a tárgyévet követő 150 napon belül megküldi a Felügyeletnek.

(6) Az (5) bekezdésben meghatározott okiratok valóságát a felelős vezető, a vezető aktuárius és a számvitel rendjéért felelős vezető aláírásával igazolja.

(7) A MABISZ az elkülönített szervezeti egység vonatkozásában a gazdálkodására vonatkozó adatokról a (3) bekezdés szerinti gazdálkodási jelentés alapján a Felügyelet részére a (8) bekezdés szerinti adatszolgáltatást teljesít, amelynek tartalmát a Felügyelet a honlapján keresztül hozza nyilvánosságra.

(8) Az elkülönített szervezeti egység a Felügyelet részére történő adatszolgáltatási és jelentéstételi kötelezettségének rendjéről, módjáról, tartalmáról, formájáról és időpontjáról szóló jogszabályban meghatározott rendszeres és felügyeleti határozaton alapuló eseti adatszolgáltatást teljesít.

57/B. § (1)¹⁶⁷ Az elkülönített szervezeti egység – mint a Nemzeti Iroda feladatait ellátó szervezet, a Kártalanítási Számla és a Kártalanítási Alap kezelője – azon biztosítási titoknak minősülő adatot jogosult kezelni, amelyek a károsult kártérítési igényének rendezésével, nyilvántartásával, vagy a Nemzeti Irodát, a Kártalanítási Számla, a Kártalanítási Alap kezelőjét megillető követelés érvényesítésével összefüggnek.

(2)¹⁶⁸ Az Információs Központ, a Nemzeti Iroda, a Kártalanítási Számla, a Kártalanítási Alap és a Kártalanítási Szervezet között személyes adat, illetve biztosítási titoknak minősülő adat a károsult kártérítési igényének rendezése, a biztosítási szerződésből eredő egyéb követelés érvényesítése, illetve a Nemzeti Irodát, a Kártalanítási Számla, a Kártalanítási Alap kezelőjét megillető követelés érvényesítése céljából továbbítható.

(3) A biztosítási titok tekintetében időbeli korlátozás nélkül – ha törvény másként nem rendelkezik – titoktartási kötelezettség terheli az elkülönített szervezeti egység vezetőit, alkalmazottait és mindazokat, akik ahhoz a szervezeti egységgel kapcsolatos tevékenységük során bármilyen módon hozzájutottak.

57/C. § (1) Biztosítási titok csak akkor adható ki harmadik személynek, ha

a) az érintett személy a kiszolgáltatható biztosítási titokkört pontosan megjelölve, erre vonatkozóan írásban felmentést ad,

b)¹⁶⁹ a Bit. 138. § (1), (5), (6) bekezdése és 139. §-a alapján a titoktartási kötelezettség nem áll fenn.

(2)¹⁷⁰ Az elkülönített szervezeti egység adatkezelésére – az e törvényben foglalt rendelkezéseken túl – megfelelően alkalmazni kell a Bit. 141. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott rendelkezéseket azzal, hogy ahol a Bit. biztosítót említ, azon az elkülönített szervezeti egységét kell érteni.

(3) Az elkülönített szervezeti egység a személyes adatokat az adott személlyel kapcsolatos e törvényben meghatározott feladatainak ellátása során, továbbá azon időtartam alatt kezelheti, ameddig e feladatával kapcsolatban igény érvényesíthető.

57/D. § (1) Az elkülönített szervezeti egység biztosítja, hogy a magatartására, tevékenységére vagy mulasztására vonatkozó panaszát a károsult szóban (személyesen, telefonon) vagy írásban (személyesen vagy más által átadott irat útján, postai úton, telefaxon, elektronikus levélben) közölhesse.

(2)¹⁷¹ A panaszkezelésre alkalmazni kell a Bit. 159. § (1)–(8) bekezdésében és (10)–(16) bekezdésében meghatározottakat azzal, hogy ügyfél alatt a károsultat kell érteni.

57/E. § (1)¹⁷² A Kártalanítási Alap kezelőjét megilletik mindazon jogok és terhelik mindazon kötelezettségek, amelyek a biztosítási szerződés vonatkozásában a felszámolás alatt álló biztosítót – a felszámolás elrendelését megelőzően – illették meg, illetve terheltek, továbbá az Alap kezelője megtérítést követelhet a felszámolás alatt álló biztosítótól.

(2)¹⁷³ Az Alap kezelője és a felszámolás alatt álló biztosító felszámolója a kártérítési igényének rendezése és a biztosítási szerződésekhez kapcsolódó követelések érvényesítése során együttműködnek, amelynek keretében a felszámoló köteles

a) a felszámolás elrendelését követő 45 napon belül a biztosítási szerződésekről, az ezekre előírt, valamint a teljesített díjakról, a felszámolás alatt álló biztosítónak bejelentett káreseményekről, valamint a szerződésekkel és a káreseményekkel kapcsolatban folyamatban lévő eljárásokról tételes listát készíteni, és azt a szerződések, a káresemények és az eljárások iratanyagával együtt az Alap kezelője részére átadni;

b) a felszámolás alatt álló biztosítót a kockázatviselése megszűnéséig megillető meg nem fizetett díjakat behajtani és az Alap részére átutalni; és

c) a felszámolás során nála bejelentett káreseményeket a károsult egyidejű tájékoztatása mellett az Alap kezelőjének haladéktalanul továbbítani.

(3)¹⁷⁴ Ha a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási állománnyal kapcsolatos biztosítástechnikai tartalékok fedezetére szolgáló eszközök – Bit. 168. § (2) bekezdésében meghatározott – pótlására kerül sor, a Kártalanítási Alap kezelője megtérítést követelhet a tevékenységi engedély visszavonásával érintett biztosítótól, feltéve, ha a megtérítés nem veszélyezteti a biztosító azon hitelezője igényének kielégítését, amelynek biztosítási szerződésen alapuló követelése van a tevékenységi engedély visszavonásával érintett biztosítóval szemben.

57/F. § (1) A Felügyelet az elkülönített szervezeti egység kötelezettségének teljesítése, a károsultak érdekeinek megóvása, valamint annak érdekében, hogy az elkülönített szervezeti egység tevékenysége e törvénynek, illetve a tevékenységére vonatkozó más jogszabályoknak és a Felügyelet határozatainak megfelelően, a következő intézkedéseket hozhatja:

a) az e törvényben, az elkülönített szervezeti egység tevékenységére vonatkozó más jogszabályban, továbbá a felügyeleti határozatokban meghatározott feltételeknek való megfelelésre – határidő kitűzésével – kötelezhet,

b) felügyeleti bírság megfizetésére kötelezhet,

c) a felelős vezető, valamint az egyéb vezető felmentését, az alkalmazott felelősségre vonását kezdeményezheti,

d) a tevékenység kiszervezését megtilthatja, vagy

e) a felelős vezető meghallgatását rendelheti el.

(2) A Felügyelet az e törvényben, az elkülönített szervezeti egység tevékenységére vonatkozó jogszabályban, továbbá a felügyeleti határozatokban meghatározott feltételeknek való megfelelés teljesítése érdekében, határozott időtartamra szóló intézkedési terv kidolgozására, illetve – jóváhagyás esetén – az abban foglaltak végrehajtására kötelezheti az elkülönített szervezeti egységet.

(3)¹⁷⁵ A Felügyelet eljárására a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: MNBtv.) 81–95. §-ai nem alkalmazhatók.

57/G. § (1) A MABISZ elkülönített szervezeti egysége kapcsolatot tart fenn a többi tagállam – a tagállamok gépjármű-felelősségbiztosításra vonatkozó jogszabályainak közelítéséről, valamint a Tanács 73/239/EGK és 88/357/EGK irányelveinek módosításáról szóló 2000. május 16-i 2000/26/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 6. cikk (1) bekezdésében meghatározottaknak megfelelően létrehozott – kártalanítási szervezeteivel és garanciaalapjaival, valamint információk központjaival.

(2) A MABISZ elkülönített szervezeti egysége ellátja az (1) bekezdésben meghatározott testületek jogairól és kötelezettségeiről, valamint a kártalanítási szolgáltatások visszatérítéséről szóló megállapodásokhoz kapcsolódó feladatokat.

(3) A MABISZ az (1) bekezdésben meghatározott testületek jogairól és kötelezettségeiről, valamint a kártalanítási szolgáltatások visszatérítéséről szóló kétoldalú megállapodást köthet harmadik ország hasonló feladatokat ellátó szervezeteivel.

(4) A biztosítók a MABISZ-szal megállapodást kötnek a Nemzeti Irodához való csatlakozásra vonatkozóan, amely kiterjed legalább a Nemzeti Iroda tagjává válás, a tagság megszűnése, a zöldkártya kibocsátási jogosultság kiadása, felfüggesztése és visszavonása kérdéseire.

V. Fejezet¹⁷⁶

ÁLLAMI GÉPJÁRMŰVEK MENTESÍTÉSE

57/H. § (1) Mentések az e törvényben meghatározott biztosítási szerződés megkötésének kötelezettsége alól azon gépjárművek üzemben tartói, amelyeket az üzemben tartói jogokat gyakorló minisztériumot vezető miniszter, vagy az üzemben tartói jogokat gyakorló szervezet felett irányítási vagy felügyeleti jogot gyakorló miniszter (a továbbiakban: vagyongazdálkodásért felelős miniszter) rendeletében a biztosítási kötelezettség alól mentesített.

(2) A vagyongazdálkodásért felelős miniszter akkor mentesítheti az (1) bekezdésben meghatározott gépjárművek üzemben tartóit, ha a mentesítés hatályának a kezdetét megelőzően meghozatalra kerülnek az intézkedések a mentesítésre kerülő gépjárművekkel kapcsolatos jövőben bekövetkező károk rendezéséről, továbbá a károk és annak rendezésének fedezetéről, amelynek keretében

a) össze kell állítani és naprakészen kell tartani a mentesített gépjárművek jegyzékét, illetve biztosítani kell a mentesített gépjárművek nyilvántartásával kapcsolatos intézkedéseket, illetve az ahhoz való hozzáférést az Információs Központ feladatait ellátó Nemzeti Iroda számára;

b) Magyarország, továbbá más tagállam területén ki kell jelölni a mentesített gépjárművek által az okozott károk rendezését és megtérítését végző szervet;

c) biztosítani kell a b) pontban meghatározott szervezetnél a feladatellátáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételeket; és

d) meg kell tenni a szükséges intézkedéseket, hogy a mentesített gépjárművek által okozott károk rendezését és megtérítését végző szerv a Belső Szabályzatban foglaltaknak megfelelően

teljesíteni tudja a károkkal kapcsolatos megtérítési kötelezettségét, illetve a mentesített gépjárművek igazolóeszközzel legyenek ellátva.

(3) A miniszter a mentesítést megelőzően közli az Európai Bizottsággal, a tagállamokkal és az Információs Központ feladatait ellátó Nemzeti Irodával a mentesített gépjárművek jegyzékét, a mentesített gépjárművek által okozott károkkal kapcsolatban a károk megtérítésére kötelezett, továbbá a kárrendezést végző szerv nevét és elérhetőségét.

(4) Ha a Nemzeti Iroda, illetve a Kártalanítási Szervezet – a külföldi nemzeti iroda, illetve kártalanítási szervezet megtérítési igénye alapján – a kárt megtérítette, a károsult követelésének kielégítésével kapcsolatban felmerült összes ráfordítása és – átalányösszegben is megállapítható – költsége megtérítését követelheti – a Belső Szabályzatban foglalt feltételek szerint – a mentesített gépjármű üzemben tartójától.

NEGYEDIK RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

Hatálybalépés

58. § (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben foglaltak kivételével – 2010. január 1-jén lép hatályba.

(2) E törvény 51. §-ának (9) bekezdése, valamint az 52. § (1)–(3) bekezdései 2010. május 1-jén lépnek hatályba.

(3) E törvény 63–66. §-ai és a 67. § (1) bekezdése a hatálybalépést követő napon hatályát veszti.

(4) E törvény 61. §-ának (2) bekezdése a hatálybalépését követő 6. napon hatályát veszti.

(5) E törvény 62. §-a és 67. §-ának (2) bekezdése 2011. július 2-án hatályát veszti.

Átmeneti rendelkezések

59. § (1) E törvény rendelkezéseit – a határozott időre szóló szerződések kivételével – figyelemmel a (2) bekezdésben foglaltakra, a hatálybalépéskor már megkötött szerződésekre is alkalmazni kell.

(2) E törvény hatálybalépését követően, amennyiben az e törvény szerint szerződéskötésre kötelezett személye és az e törvény hatálybalépését megelőzően megkötött – határozatlan tartamú – szerződésben szereplő szerződő személye eltér, az adott gépjármű vonatkozásában csak abban az esetben köteles az e törvény szerinti szerződéskötésre kötelezett személy új szerződést kötni, ha akár a tulajdonos, akár az üzemben tartó személyében változás állt be.

(3) A (2) bekezdésben meghatározottak szerint megkötött szerződés esetében az új szerződés – a 10. §-ban meghatározott rendelkezések ellenére – érvényes, a korábban fennálló szerződés hatályát veszti.

(4) A hatálybalépés napját megelőzően bekövetkezett káresetekhez kapcsolódóan a kártérítési igények érvényesítésével összefüggő eljárásokra, a helytállási kötelezettség mértékére a káresemény időpontjában hatályos jogszabályokat kell alkalmazni.

60. § A kötelező gépjármű-felelősségbiztosítás 1991. július 1-je előtti rendszeréből származó, a káresemények időpontjában hatályos jogszabályok alapján még nem teljesített állami kötelezettségek teljesítésére a külön jogszabályban foglaltak irányadók.

61. § (1) E törvény 22. §-ában meghatározott rendelkezéseket azon fedezetlenségi díj megfizetésére kell alkalmazni, ahol a fedezetlenség időtartama e törvény hatálybalépését követően kezdődik.

(2)¹⁷⁷

(3)¹⁷⁸ A Kártalanítási Alap térítési kötelezettsége az e törvény hatálybalépését követően felszámolás alá kerülő biztosító esetében áll fenn.

(4)¹⁷⁹ E törvény hatálybalépését megelőzően kezdődött és e törvény hatálybalépését követően lezáruló fedezetlenségi díj (elmaradt díj) számítására a fedezetlenség kezdő napján hatályban lévő rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni.

(5)¹⁸⁰ E törvény gépjárműflottára kötött szerződésekre vonatkozó szabályait a 2011. január 1-jétől minden gépjárműflottára kötött szerződés vonatkozásában alkalmazni kell.

(6)¹⁸¹ Érdekmúlással megszűnik a gépjárműflottára kötött szerződés, ha 2011. január 1-jén nem felel meg az e törvény gépjárműflottára kötött szerződésekre vonatkozó szabályainak.

62. §¹⁸² Az e törvény – az egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CLI. törvénnyel megállapított – 5. § (1) bekezdését a 2013. január 1-jét követően tett ajánlatokra vagy megkötött szerződésekre kell alkalmazni.

62/A. §¹⁸³ (1) A biztosító a 2012. október 30-áig meghirdetendő díjtarifáját a 23. § (3) bekezdésétől eltérően 2013. január 1-től alkalmazandó tarifájaként hirdeti meg.

(2) A biztosító a 2012. október 30. és 2012. december 31. közötti időszakban a 2013. március 1-jét követően kezdődő biztosítási időszakra szóló ajánlatot nem fogadhatja el, és ezen időponttól kezdődő biztosítási időszakra szóló szerződést nem köthet, az így létrejött szerződés érvénytelen. A biztosító az ajánlat elutasításáról annak beérkezésétől számított tizenöt napon belül értesíti az üzemben tartót.

(3) A biztosító a kártörténeti rendszer azonosító számot az e törvény – egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CLI. törvénnyel megállapított – 52. § (6) bekezdésében foglaltak szerint legkésőbb 2013. január 1-jétől köteles szerepeltetni az e törvény 8. § (3) bekezdése, 17. § (4) bekezdése és 21. § (5) bekezdése szerinti értesítéseken.

62/B. §¹⁸⁴ (1) E törvénynek az – egyes biztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló 2013. évi LXXXVI. törvénnyel megállapított – 56–57/F. §-ában meghatározott rendelkezéseit a MABISZ alapszabályának e törvény rendelkezéseinek a figyelembevételével történő módosítását követően, de legkésőbb 2014. június 1-jétől kell alkalmazni.

(2) 2014. január 1-jétől a felelős vezető feladatait – amennyiben megfelel az 56. § (5) bekezdésében meghatározott feltételeknek – a főtitkár látja el.

62/C. §¹⁸⁵ Az egyes törvényeknek az új Polgári Törvénykönyv hatálybalépésével összefüggő módosításáról szóló 2013. évi CCLII. törvénnyel megállapított 3/A. §-ban foglaltak a 2014. március 15-én és ezt követően bekövetkezett káresemények vonatkozásában alkalmazandók.

62/D. §¹⁸⁶ E törvénynek a kötelező gépjármű-felelősségbiztosítással összefüggésben egyes biztosítási tárgyú törvények módosításáról szóló 2015. évi CXLVII. törvénnyel megállapított rendelkezéseit a hatálybalépéskor¹⁸⁷ már folyamatban lévő ügyekre is alkalmazni kell, azzal, hogy folyamatban lévő ügy esetében a 36. § (6c) bekezdésében meghatározott átadási kötelezettséget a 36. § (6a) bekezdés a) pontjában meghatározott biztosító legkésőbb e törvény hatálybalépését követő három munkanapon belül köteles teljesíteni.

Módosuló és hatályukat veszítő rendelkezések

63–66. §¹⁸⁸

67. § (1)¹⁸⁹

(2)¹⁹⁰

Felhatalmazó rendelkezések

68. § Felhatalmazást kap a Kormány, hogy a kötvénnyilvántartó szerv kijelölését rendeletben állapítsa meg.

69. § (1) Felhatalmazást kap a pénz-, tőke- és biztosítási piac szabályozásáért felelős miniszter, hogy

- a) a díjtartifa megállapításának alapjául szolgáló gépjármű-kategóriákat;¹⁹¹
 - b) a kártörténeti adatok biztosítók által történő felhasználásának, a kártörténeti adatokon alapuló bonus-malus rendszer, továbbá a kártörténeti igazolások kiadásának szabályait;¹⁹²
 - c)¹⁹³ a Kártalanítási Alap javára teljesített befizetéseknek és az Alap kezelésének szabályait;¹⁹⁴
 - d)¹⁹⁵ az elkülönített szervezeti egység éves gazdálkodási jelentésének tartalmára és az azt alátámasztó nyilvántartások vezetésére, valamint a nyilvántartásokkal összefüggő biztosítói adatszolgáltatására vonatkozó szabályokat¹⁹⁶
- rendeletben állapítsa meg.

(2)¹⁹⁷ Felhatalmazást kap a pénz-, tőke- és biztosítási piac szabályozásáért felelős miniszter, hogy a közlekedésrendészetért felelős miniszterrel egyetértésben rendeletben állapítsa meg a magyarországi telephelyű gépjárművek, továbbá más tagállami telephelyű és magyarországi rendeltetési hellyel rendelkező gépjárművek kötelező gépjármű-felelősségbiztosítási fedezetének fennállását tanúsító igazolóeszközökre vonatkozó szabályokat.¹⁹⁸

(3)¹⁹⁹ Felhatalmazást kap a kormány tagja, hogy rendeletben megállapíthassa a biztosítási kötelezettség alól mentes gépjárművek körét, ezek nyilvántartására vonatkozó szabályokat, gépjárművek által okozott károk megtérítését és rendezését végző szerv kijelölését, a szerv működésére vonatkozó szabályokat és a mentesített gépjárművek igazolóeszkőzzel történő ellátására vonatkozó szabályokat.²⁰⁰

(4)²⁰¹ Felhatalmazást kap a Magyar Nemzeti Bank elnöke, hogy az egyedi szerződésekre vonatkozó díjtartifának, a gépjárműflottára kötött szerződésekre vonatkozó díjtartifának, továbbá fedezetlenségi díj tarifájának a Felügyelet honlapján történő meghirdetésének módjára vonatkozó részletes szabályokat rendeletben állapítsa meg.²⁰²

Az Európai Unió jogának való megfelelés

70. § Ez a törvény a következő uniós jogi aktusoknak való megfelelést szolgálja:

- a) a Tanács 1972. április 24-i 72/166/EGK irányelve a tagállamok gépjármű-felelősségbiztosításra és a biztosítási kötelezettség ellenőrzésére vonatkozó jogszabályainak közelítéséről,
- b) a Tanács 1972. december 19-i 72/430/EGK irányelve a tagállamok gépjármű-felelősségbiztosításra és a biztosítási kötelezettség ellenőrzésére vonatkozó jogszabályainak közelítéséről szóló, 1972. április 24-i 72/166/EGK tanácsi irányelv módosításáról,
- c) a Tanács 1983. december 30-i 84/5/EGK második irányelve a tagállamok gépjármű-felelősségbiztosítására vonatkozó jogszabályainak közelítéséről,
- d) a Tanács 1990. május 14-i 90/232/EGK harmadik irányelve a gépjármű-használattal kapcsolatos polgári jogi felelősség biztosítására vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről,
- e) a Tanács 1990. november 8-i 90/618/EGK irányelve az életbiztosítás körén kívül eső közvetlen biztosítási tevékenységekre vonatkozó törvényi, rendeleti és közigazgatási rendelkezések összehangolásáról szóló 73/239/EGK és 88/357/EGK irányelvnek elsősorban a gépjármű-felelősségbiztosítás tekintetében történő módosításáról,
- f) az Európai Parlament és a Tanács 2000. május 16-i 2000/26/EK irányelve a tagállamok gépjármű-felelősségbiztosításra vonatkozó jogszabályainak közelítéséről, valamint a 73/239/EGK és a 88/357/EGK tanácsi irányelv módosításáról (negyedik gépjármű-biztosítási irányelv),

g) az Európai Parlament és a Tanács 2005. május 11-i 2005/14/EK irányelve a gépjármű-felelősségbiztosításra vonatkozó 72/166/EGK, 84/5/EGK, 88/357/EGK és 90/232/EGK tanácsi irányelv, valamint a 2000/26/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról,
h)²⁰³ az Európai Parlament és a Tanács 2009. szeptember 16-i 2009/103/EK irányelve a a gépjármű-felelősségbiztosításról és a biztosítási kötelezettség ellenőrzéséről.
